

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

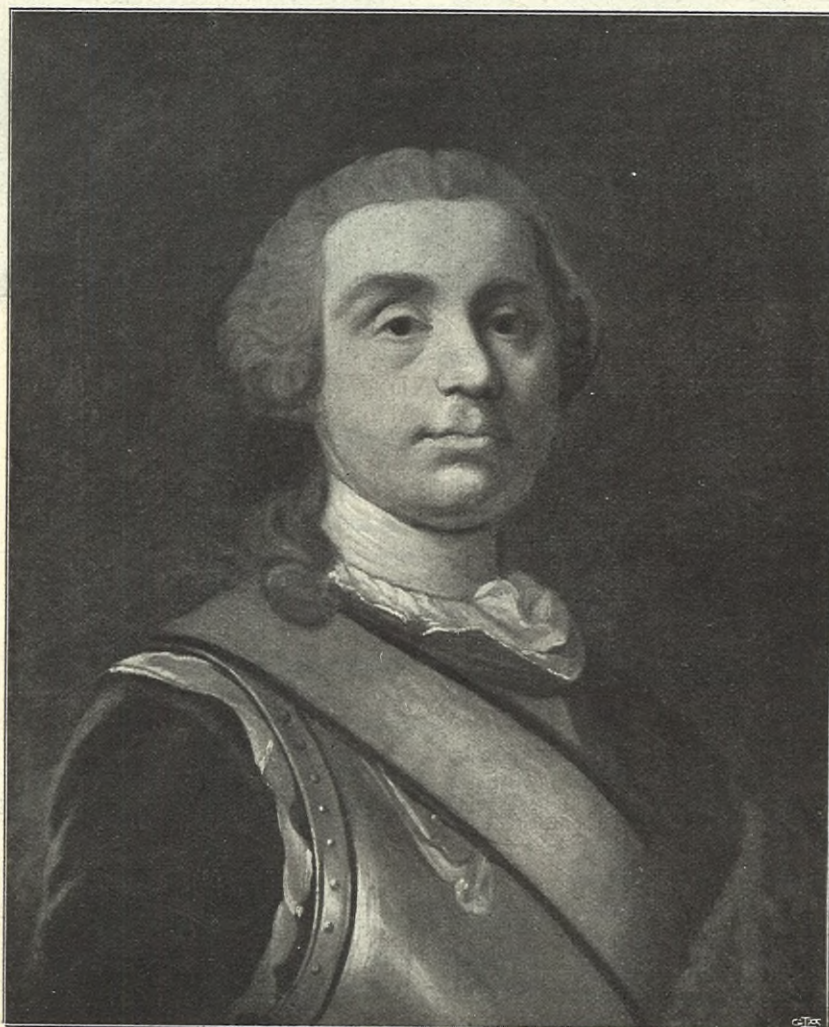
This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

AUGUST EHRENSVÄRD. SVEABORGS GRUNDLÄGGARE EFTER ETT OLJEFÄRGSPORTRÄTT I FAMILJEN EHRENSVÄRDS ÄGO. FOTO FÖR IDUN.

EHRENSVÄRD OCH SVEABORG.

REVOLUTIONENS skakningar inom det stora tsarriket ha de senaste veckorna blifvit allt våldsammare, sedan riksdumans plötsliga upplösning tillfört sinnena nytt jäsningsstoff. Än här, än där slå upprorslågorna mot skyn, och nu synes det från våldsukaser nyss befriade Finland också blifva indraget i den revolutionära rörelsen.

Myteriet inom Sveaborgs fästning kom som en hvirvelstorm öfver det intet ondt anande Helsingfors, ett myteri, som skördat massor af människolif och ställt i blixklik belysning det revolterande mullvadsarbete, som pågår inom de ryska trupperna i Finland.

Dessa blodiga händelser i Finska viken ha än en gång riktat uppmärksamheten på Sveaborg, detta "Nordens Gibraltar", som ett svenskt krigarsnille en gång byggde till en vågbrytare för de ryska fiendeböljornas stäfjande i deras anlopp mot grannlandet i väster och som af förräderiet spelades ryssarne i händerna.

En kort rekapitulation af den store fästningsbyggarens och hans verks historia torde där-

för i dessa dagar ha sitt gifna intresse.

Sveaborg, beläget en half mil utanför Helsingfors, anlades år 1749 af svensken August Ehrensvärd på sex små klippöar.

När man genomgår den del af vårt lands historia, som omfattar den s. k. frihetstiden, så värmer det hjärtat att dröja vid bilden af denne man, som genom adelheten i sin karaktär, renheten i sina afsikter och styrkan af sitt snille framstår i den tid han lefde såsom en gigant bland ettsläkte af pygméer och för alla tider såsom en typ för den sannskyldige fosterlandsälskande adelsmannen.

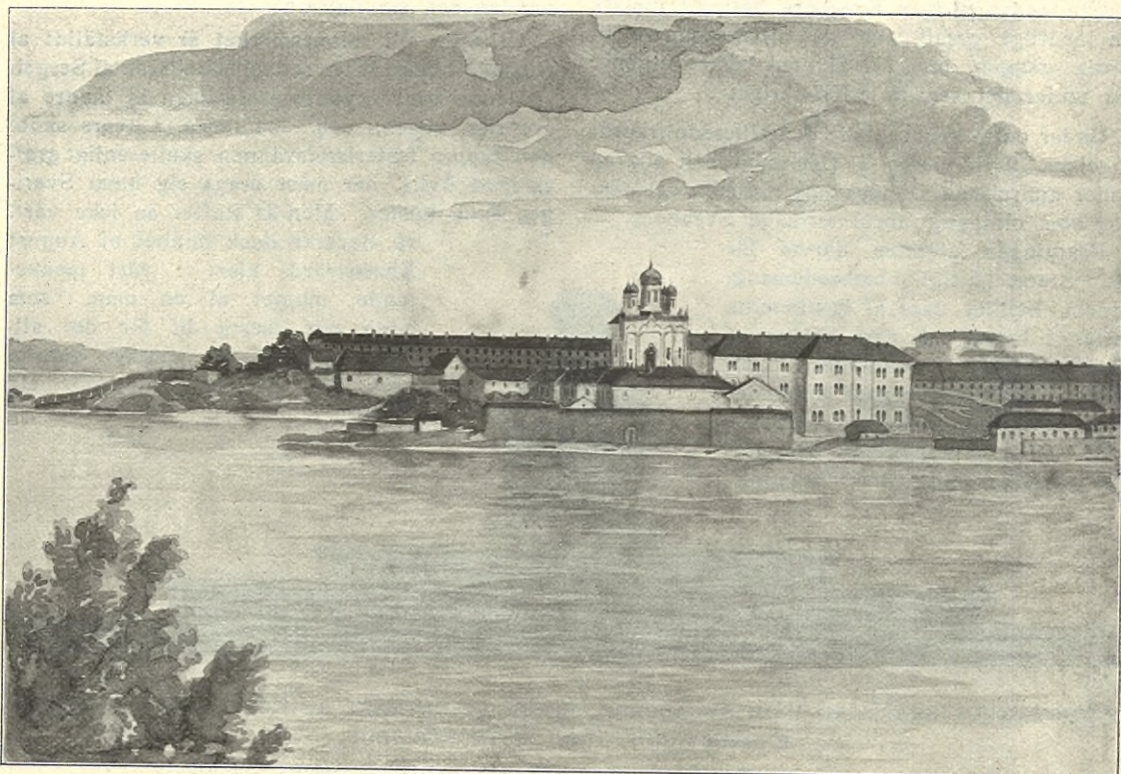
August Ehrensvärd, född 1710, var son till öfversten och kommandanten på Carlstens fästning, Johan Jacob Ehrensvärd. Af sin styfmoder tvangs han att öfvergifva den akade-

miska banan för den militära. Ingick därför 1726 som volontär vid artilleriet, befordrades inom kort till officer och vann snart den ena graden efter den andra. Samma år som han dog, blef han fältmarskalk. Han afled på öfverbostället Taaris i Finland, och hans graf redde i centrum af den fästning, han själf byggt.

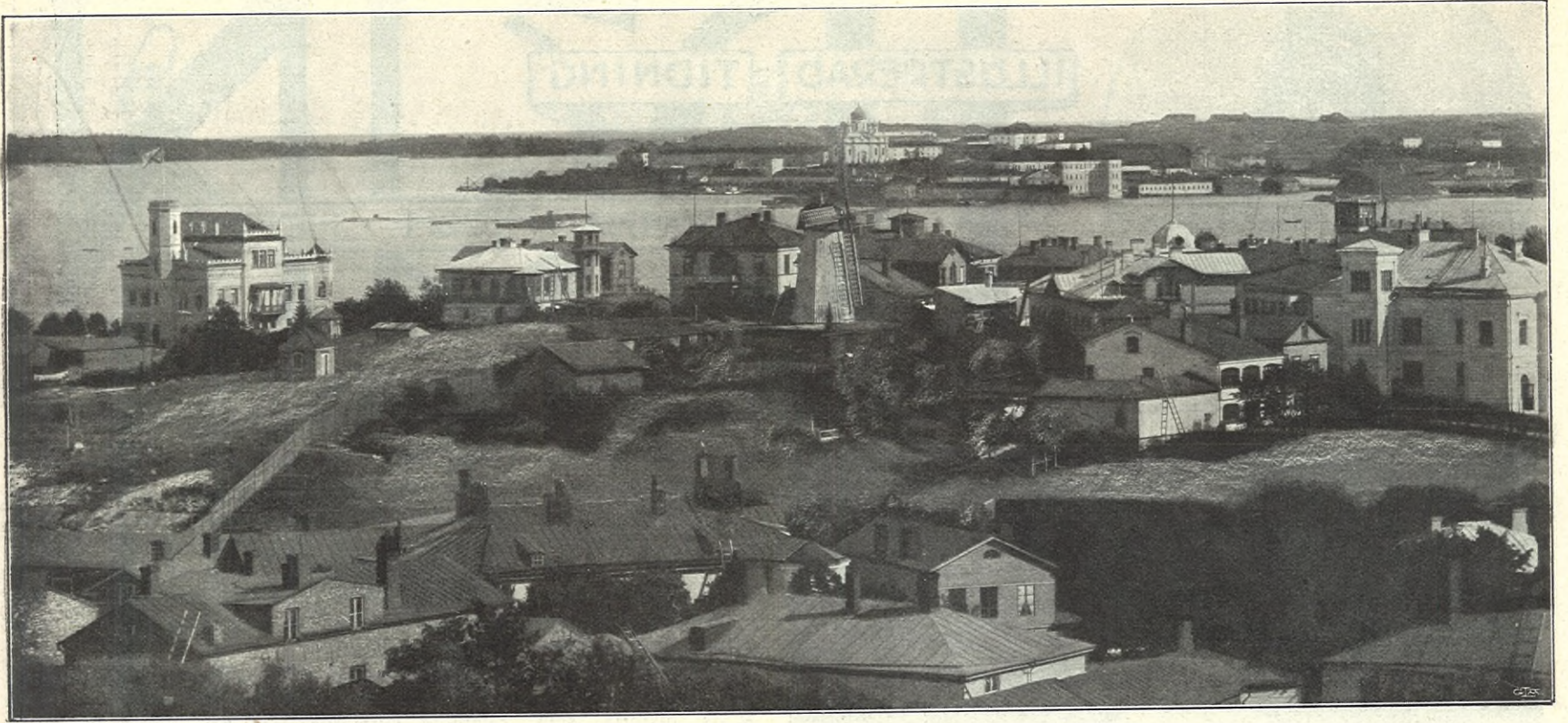
Kriget måste ersätta Ehrensvärd hvad han förlorat genom att nödgas öfvergifva de vetenskapliga studierna, och han ägnade sig äfven däråt med sin själs hela energi, görande det till en vetenskap. Man har en gång för alla uttalat det omdömet, att han var en bland de yppersta militära snillen Sverige någonsin ägt.

Han var en af dessa järnnaturer, som sakna ordet omöjligt i sitt lexikon. Snart sagdt af intet hade han skapat en skärgårdsflotta åt sitt utarmade fädernesland. Nu ville han på de s. k. Vargskären vid inloppet till Helsingfors bygga en ointaglig fästning. År 1749 grep han verket an och ej fullt 30 år senare var fästningen färdig enligt hans plan. Den hade då kostat omkring 25 millioner kronor.

Historien om Sveaborgs fall 1808 tillhör våra häfders dystraste minnen, ett drama, hvari listen, hatet och falska förespeglingar å ena sidan samt fegheten, snikenheten, förräderiet å den andra drefvo sitt mörka spel, vårt land till oläklig sorg och nesa. Fästningens besättning uppgick vid detta tillfälle till 7,500 man; de belägrades antal steg till knappt tredjedelen och ingen gång under hela tiden var fienden jämnstark med garnisonen. Man kan således knappast kalla ryssarnas anlopp mot Sveaborg för en belägring. Att de själfva ej voro allvarligt beslutna att med vapenmakt

FÄSTNINGEN SVEABORG UTANFÖR HELSINGFORS. ORIGINALTECKNING FÖR IDUN.

UTSIKT MOT SVEABORG FRÅN BRUNNSPARKENS HÖJDER I HELSINGFORS, HVARIFRÅN STORA FOLKSKAROR MED SPÄNNING FÖLJDE HÄNDELSERNA UNDER MYTERIDAGARNE.

bemäktiga sig fästet är tämligen säkert, alldenstund deras artilleri var mycket svagt.

Klockan 12 på dagen den tredje maj år 1808 började den svenska garnisonen, några hundra man i sänder, att marschera ur fästningen fram till Helsingfors, där ryssarne stodo. Sorg och förtviflan lästes i de flestas ansikten; alla fällde tårar, befäl, soldater, hustrur och barn. Under förbannelser öfver den oförevållade vanäran nedkastade svenskar och finnar sina vapen inför den fåtaliga och häpnadsväckande fienden, andra krossade vapnen i förtviflan. Den siste, som lämnade fästningen, var kommandanten; han lämnade nycklarna till "segraren".

Fem dagar senare var allt förändradt på fästningen. "Ryska flaggan hissades, 101 kanon-skott lossades, Te deum afsjöngs vid Ehrensvärds graf och fästningen bestänktes med vigvatten." Jämte själfva fästningen föllo mer än 2,000 kanoner, 340,000 kastkroppar, 110 krigsfartyg och annan krigsmaterial till oerhörd mängd i eröfrarnes händer.

Den andra gången Sveaborg haft att motstå ett fiendligt anfall och då allvarsammare än första gången, men likväl med bättre utgång, var under det senaste "Krimkriget".

Under detta krig seglade den allierade fransk-engliska flottan upp i Östersjön och angrep under amiralerna Dundas och Hamelin det nära nog som ointagligt förut ansedda Sveaborg.

Fästningen utsattes därvid för ett ytterst häftigt bombardemang, genom hvilket flere af bastionerna sattes i brand och nära hälften af fästningsverken nedbrändes. Omkring 20,000 kastkroppar slungades under detta bombardemang mot Sveaborg. Men Ehrensvärds graf förblef oskadd. Midt i det värsta kul-

regnet stod monumentet öfver fästningens byggmästare utan att träffas af ett enda skott. Af de vidskepliga ryssarne ansågs detta för ett himmelens under. Efter fredsslutet återuppbyggdes de raserade och nedbrända delarna, och sedan dess har fästningen försatts i ett fullt modernt och tidsenligt skick. Området för befästningarna har alltjämt ökat och utvidgats, och allt flere af de närgränsande holmarna ha tagits med i befästningsområdet.

Genom välvilligt tillmötesgående af en af ättlingarna till den stora fältmarskalken, kommandörkaptenen greve C. A. Ehrensvärd härstades, ha vi satts i tillfälle att här ofvan återge ett i släktens ägo befintligt oljefärgs-porträtt af August Ehrensvärd. Från samma håll har äfven ställts till vårt förfogande teckningen af hans inom Sveaborg befintliga graf. Minnesvårdens framsida prydes af förstäfven till ett krigsfartyg och krönes af en sköld, på hvilken ligger en af en fjäderbuske prydd lejonhjälm. Vårdens inskription lyder i all sin enkelhet: "Här hvilar Ehrensvärd bland sina arbeten och sin flotta."

Utkastet till minnesmärket är verkställt af Gustaf III och värden sedan modellerad af Sergel.

Denna graf skyddas visserligen ej längre af svenska vapen, och den flotta, i hvars sköte den tappre fosterlandsvännen skulle enligt grafskriften hvila, har måst draga sig inom Sveriges egna kuster. Men är stoftet än icke vårt, så bevaras dock minnet af August Ehrensvärd klart i vårt medvetande, minnet af en man, "som lefde sitt mesta lif för det allmänna, något för vänner, ganska litet för sitt hus, intet för sig själf."

EHRENSVÄRDS GRAFVÅRD INOM SVEABORG. EFTER ETT UTKAST AF GUSTAF III I FAMILJEN EHRENSVÄRDS ÄGO. FOTO FÖR IDUN.

TVÅ DIKTER AF PETER NORDEN.

BLOMSTERVISA.

ALOË och kaktus, de äro mina vänner
— aloën blommar hvart hundra år —
taggarnes hot min hårda hud ej skrämmer,
på blomman kan jag vänta idag som igår.

Kära min kaktus, mitt taggiga lif,
löjlig och arm du ständar bland krukorna,
ros och begonia dundra på pukorna,
hyacinten yfves — dig undan begif.
Liljorna se dig ej, hvad vill du bland tulpaner?
Hvad vill en sådan hedning bland rätte muselmaner?

Knotig och stum du stannar i förtreten,
glömmer man vattna dig, du dör ej för det,
känner ej konsten att tuta i trumpeteten,
bidar och tar dina tysta fjät.

Samlar förutan återvänder
kraft till ditt ökenlärda lopp,
ful och erbarmlig gömmer du ändå
innerst ett visst och strålände hopp.

Ty en gång på nio och nittionde året
din tid är fullkomnad, ditt dolda får dag,
en blomma, en enda, skall födas i snåret,
doftande, ljus som en paradisdag.

KORAL.

(Chopin: Nocturne op. 37, nr 1.)

STILLA som en kvällvind väckes,
medan juniglöden flämtar,
oss med daggens svalka räckes
stunden, som till fest oss hämtar.

Ingen äflan, ingen lystnad,
ingen sveda efter oket
rymmas uti denna tystnad,
sorgen döljer sig i doket.

Mången skatt vid dag förlorad
glimmar åter oss i möte,
härlig hvilar och förstord
världen i vårt hjärtas sköte.

Många år

kunna Ni använda Edra gångkläder genom att låta tvätta eller färga desamma hos **Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg**, som utför dylikt arbete ytterst om sorgsfullt och billigt.

MIN GRANNFRU OCH JAG. AF HULDA SYLVÉN.

PÅ ETT KAFFEREP hos min tant, en Mathilda-dag, råkades vi, min grannfru och jag.

Mathildadagen är tants namnsdag och firas alltid af tant med kafferep.

Jag satt i salongen och beundrade stora palmerna, som tants alla vänner beundra, då hon, min grannfru, nyss presenterad, nalkades mig och beklagade sig öfver, att hon ännu var mycket obekant på platsen, hvarför hon just icke kunde delta i någon konversation.

Där fördes nämligen en mycket liflig konversation rundtomkring oss. Gästerna voro många, hela våningen stod öppen och öfverallt konverserades det.

Jag tyckte nästan det började likna ett oväsen.

Jag tycker icke om oväsen, det irriterar.

Jag befann mig således i en icke alldeles treflig situation. Jag måste dock stanna där jag var, ty jag kunde naturligtvis icke gå ifrån kalaset.

Det var mig därför en fägnad att jag kommit ned i tants präktiga fåtölj med de mjuka plyschkuddarna.

Jag tycker det verkar lugnande att sitta i en präktig fåtölj och luta sig mot plyschklädda kuddar.

Min grannfru, som nyligen är flyttad till staden, undrar, emot mig, om hon skall komma att trifvas i sina förhållanden.

Jag kan ju icke veta det, men jag lyckönskar henne till att hon måtte komma att göra det.

Då talar hon om, huru väl hon trifes i den stad hon tillföre bebodde och huru lifligt hon, därstädes, deltog i sällskapslivet.

Och så talar hon om, att hon aldrig vill skryta, minst med sig själf, men att hon talar rena sanningen, då hon säger att hon också, därstädes, var både firad och fjäsad.

Dessa ljufliga minnen komma henne därför nu att tänka och undra på, huru det skall komma att blifva.

Hon nästan fruktar, hon skall komma att känna saknad och längtan.

Någon har sagt, att folket i staden är tråkigt och högfärdigt. Någon annan har sagt att människorna äro egna och besynnerliga, intriganta och afundsjuka. Ja, man har t. o. m. sagt, att icke luften är hälsosam.

Nu begär hon upplysningar utaf mig i dessa förhållanden.

Jag upplyser henne så godt jag kan, påstår med bestämdhet, att luften icke är ohälsosam. Staden ligger så och så högt öfver hafvet och —

“Hafvet, ja hafvet är härligt,” afbryter hon mig.

Jag sätter mig bättre till rätta i tants präktiga fåtölj och lutar mig mot de plyschklädda kuddarna.

Jag tror, att hon icke vidare vill ha några upplysningar utaf mig.

Men hon vill visst ha upplysningar, hon. Hon blir riktigt plågsam med sina frågor.

Jag upplyser henne då vidare, om hvilka sköna vårar, vackra somrar, blida höstar och...

“Men vintrarna,” afbryter hon mig ånyo.

“Vintrarna äro bra,” svarar jag och tänker att människan måtte ha en ful ovana med att afbryta andras tal. Hon tycker det är märkvärdigt, att jag icke kan förstå, att hon menar vintersångerna, om de äro trefliga och om man, under dessa, kan ha några nöjen att vänta sig. Hon frågar förfärligt mycket. Jag kan icke svara på alltsamman. Jag ber henne låta bli att fråga mig något mera. Hon skrattar hjärtligt högt och säger att det skall hon visst

göra, det. Och hon skall komma till mig på visit och vi skola få det trefligt tillsammans och vi skola blifva mycket goda vänner.

Tant bjuder vin.

Alla dricka vin och äta sockerkaka.

Tant berömmes för sockerkakan,

Tant är svag för beröm.

Min grannfru hvissar mig i örat, att det är några vanliga droppar, som gjort susen i hela kakan.

Då jag går hem, gör min grannfru mig sällskap och fortsätter konversation, där den blef afbruten af tants vin.

Vid min port stannar jag.

Hon klappar mig på axeln till farväl, tackar för en angenäm samvaro och säger, att jag kan vänta henne följande dag.

Hon infinner sig också mycket riktigt följande dag hos mig.

Det första hon säger, då hon kommit inom dörren, är, att hon antar jag väntat länge på henne, men hon har varit hos modisten och kommer direkt därifrån med en ny hatt, hvars elegans och stil hon vill att jag skall erkänna.

Hon har omöjligt kunnat komma förr.

Och hon ställer sig framför spegeln, ber att få låna en nackspegel, beskådar sig från alla sidor och uttalar om och om igen sin belåtenhet med hatten.

Jag frågar, om hon icke vill taga utaf sig hatten och sitta ned en stund. Nej, hatten vill hon icke taga utaf, men hon vill sitta ned. Och hon sätter sig ned och frågar, om jag kan gissa, huru gammal hon är.

Jag svarar, att jag nog icke kan det.

Då nödgas hon mig gissa.

Jag gissar och jag gissar rätt. Hon blir förvånad och tycker det var besynnerligt. Alla människor gissa, att hon är yngre. Och det göra de, emedan hon har bibehållit sig så utomordentligt väl.

Hon tror också, att om hon får lefva, hon kommer att åldras sakt och vackert.

Återigen går hon till spegeln och beskådar sig från alla sidor.

Hon kan icke låta bli att tänka på hatten, säger hon.

På en af mina vägghyllor står en vas.

Då hon får se den, råkar hon i extas och utbrister, att hon är alldeles tokig i antika saker.

Jag säger då, att vasen icke är antik.

“Jaså, javisst, hm...” säger hon, går in i sidorummet och frågar, om mattorna där äro half- eller hellylle.

Vid bokhyllan stannar hon och plockar fram en hel hop böcker, som jag är mycket rädd om.

Hon vill välja ut en att läsa. Läsa har alltid varit hennes vurm.

Jag nämner namn på några författare och nyutkomna böcker.

Hon säger, att hon just icke fäster sig vid hvad en boks författare heter, utan mera vid hvad boken heter.

“Röda rummet” står det på en bok, och det tycker hon är lustigt.

“Var det ett rött rum?” frågar hon.

“Ja, mycket,” svarar jag. Då lånar hon denna bok med löfte att snart återlämna den. Innan hon går ifrån mig, är hon tvungen att titta i spegeln, om hatten sitter rätt.

Hatten sitter alldeles rätt, och hon kan gå.

Jag följer henne ut i förstugan, där hon tar löfte af mig att snart göra henne kontravisit.

Det dröjer emellertid rätt länge, innan jag infriar detta mitt löfte.

Under tiden besöker hon mig ofta och påminner mig hvad jag lofvat.

Då jag äntligen infinner mig i hennes bostad, mötes jag af hennes man, som ser melankolisk ut och förefaller tankspridd.

KÖP Svart Siden.

Begär profver franko af våra garanteradt solida sidentyger från 90 öre till kr. 13 pr mtr.

Specialité: Sista nyheter af brud-, sällskaps- och promenadoiletter, äfven i kulört och hvitt.

Sändes tull- och portofritt direkt till privata.

Schweizer & Co, Luzern S 6, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Hon själf befinner sig icke vid bästa humör. Jag frågar, om jag kommit olägligt.

Nej för all del. De säga, att jag kommit mycket lägligt. Det är bara ledsamt, att hon känner sig så grufligt trött och har hufvudvärk.

De skulle gjort några visiter, men mannen har icke velat det. Mannen säger nu, att han tycker det var bra, att de stannade hemma och finga ta emot mig. Äfvenså var det bra för henne att stanna hemma, alldenstund trötthet och hufvudvärk infunnit sig.

Hon ber honom låta bli att prata dumheter. Jag ser min bok på ett bord och frågar, om hon läst den ännu.

Nej, hon har icke läst den ännu. Men hon skall snart läsa den. På aftnarna skall det blifva utaf, ty på aftnarna kan hon sluka böcker.

Mannen, som suttit inne en stund och velat vara sällskaplig och språksam, men gång efter annan nertystats af henne, går nu ut.

Då han gått, säger hon, att han är nervös.

Hennes trötthet och hufvudvärk tyckas gått ut med honom, ty hon förändras plötsligt, blir liflig och glad, öppnar ett stort skåp, där det förvaras för hundratals kronor linnevaror, visar mig omkring öfver allt och berättar hvad gardinerna kostat, hvad förmaksmöbeln kostat, hvad hela flyttningen kostat och hvad mycket mera kostat, som jag icke lagt på minnet. Af allt hon förevisar mig, tycker jag bäst om en konversationsstol.

Jag sätter mig uti den. Hon sätter sig också uti den och säger, att vi skola ha det riktigt trefligt.

Så sitta vi en stund, liksom vi väntade något utomordentligt.

Då börjar hon läsa vers, som hon själf författat. Hon läser länge och mycket. Jag måste dock snart gå.

Hon säger, att hon skall skriva vers och tillägna mig, och om jag har något poesialbum, så vill hon komma hem till mig och skriva uti det.

Jag tycker, min grannfru är konstig ibland. Kanske jag dock tar fel.

Men hon tål t. ex. icke att blifva motsagd eller öfverbevisad, och ofta blir hon stött, i de flesta fall vet jag icke hvarför.

Under sådana perioder ser jag henne icke hos mig, och ser jag henne på gatan, tittar hon mycket högt.

Så ett tu tre blir hon på godt humör igen, och då kommer hon till mig ideligen, ideligen.

En dag möter jag henne på stora promenaden.

Hon tittar mycket högt.

“Goddag, min kära grannfru,” hälsar jag och stannar midt framför henne.

(Forts.)

”Reflex”,

bästa putsmedel för alla metaller. Besparar tid och pengar. Gör, utan arbete, metallens yta fullkomligt ren, hvarigenom en djup och varaktig glans erhålles. Försäljes i dekorerade bleckburkar à 200 gr. till 25 öre pr burk hos hrr handlande.

TEKN. FABRIKEN GÖTA, Stockholm 4.

Rikstel. 68 74. Allm. 138 39.

*Underst. ekend. kom jag
att Grannens Hornstöt,
men dessamma smörten
alla angår för en god
bilag från digg boite och
hörnstöt*

*Lagerberg Lethelius
sty. af Lilla Högskolan och
Ridgöran för kunnat i...*

MARIE HOOGLANDT. EN DJUR- GÅRDSIDYLL FRÅN BELLMANS TID. AF MARIA JOUVIN.

(Forts. fr. föreg. nr.)

STYFDOTTERN RESTE sig hastigt. Ansiktet var hvitt med röda flammor här och där, och stelt rätande på sin lilla späda figur, sade hon med en stämma, som skalf af återhållna tårar:

— Om — om — parmmätaren skulle — säga något till dig — vilja ha mig — ja, jag vet att han vill — så — skall du säga ja — förstär du — —?

Madam Hooglandt slog ihop händerna.

— Men hjärtans barn, inte skola vi tänka på det nu, du är så upprörd, så upprörd.

— Jo, jo, säger jag, och du vill ju det också! Tror du jag vill gå här och vänta Gudmund Axelson tillbaka med Göta Lejon? Vänta på honom, som inte tilltrött mig ens så mycket kurage, att han vågat komma och säga farväl, och det för min hjärterots skull, ha, ha, ha...

Marie skrattade hårdt, medan tårarne tillrade utför de bleka kinderna.

— Nu vet du det, mor Hooglandt.

— Jestanes flicka, bevara mig så du tar det. Madamen torkade med den valkiga handen en tår från sitt svullna ögonlock.

— Kom bara ihåg, Marie, att jag ej har någon vilja i detta, ensam får du bestämma. Hon betraktade noga styfdotterns ansikte.

— Kära barn, för ansenlighetens skull önskade jag ju en gång att det skulle bli parmmätaren, men för din egen skull, för din lyckas skull ville jag inte tänka på det.

— Ja, ja — nog blir jag väl lycklig. — Gudmund Axelson svek mig, du — jag känner det, och jag vet att du tänkt det, fastän du ingenting sagt. Han har svikit mig och vågar inte ärligt se mig i ansiktet, och — och — nu reser han bort.

— Men han kommer ju tillbaka, lilla Marie!

— Ja, han må komma, men då finns inte jag längre.

Krögerskan blef förskräckt.

— Hvad menar du — du förskräcker mig så...

— Lilla mor Hooglandt — Marie hade lagt sin smala hand på krögerskans valkiga, röda — när Gudmund Axelson kommer tillbaka, finnes inte längre Marie Hooglandt, då finnes endast Marie Jensen.

Madam Hooglandt försökte småle genom tår-dunklet, som uppsteg för hennes ögon.

— Det veta vi inte ännu, mitt hjärtetryn, parmmätaren kanske inte alls vill ha dig, försökte hon raljerande.

— Det vet både du och jag att han vill. Och han skall få mig!

Och i samma andedrag frågade hon, utan att darra på rösten:

— När går Göta Lejon?

Madamen tänkte säga klockan sju, men när

hon såg det bestämda uttrycket i styfdotterns ansikte, svarade hon sanningsenligt: klockan fyra.

Och när dagen bräckte följande morgon, gick Marie Hooglandt ut på yttersta udden, där vågskvalpet sköljde, rullande långa, hvita kammar af fräsande skum långt in i skuggan under ekarnas dunkelbladiga kronor.

Hon spanade mellan holmarne.

Sjön intill södra landet låg som ett penselstreck under den fläktande dimslöjan, ännu hade morgonsolen ingen eld tändt i de fem tornspirorna på Catharinakupolen, man såg inte Fångangen på Danviksbergen, och Marie spanade förgäfvets efter den blågula örlogsgösen åt Kastellholmskället. Plötsligt klack det till i hennes bröst, Ladugårdslands tornklocka hördes ringa in dagen; klockan var fyra; och i samma stund började salutbatteriet på Mose-Berg dåna, besvaradt med liflig eld från ett utgående fartyg. Dimtacket brast, och genom det tunna flor, som svepte in öfver Djurgårdslandet, såg Marie ett stort tremastadt skepp med högt akterhus och förgyllt lejon i galjon stolt länsa undan för sydlig vind utåt strömmen.

Marie Hooglandt sjönk ihop på stenen, bredvid hvilken hon stod; vid hvarje skott kändes det, som om hon blifvit träffad midt i hjärtat.

— Finns det då ingen himmelens rättvisa, stammade lilla Marie och prässade de knutna händerna mot sitt bröst, medan de frambrytande tårarne skymde bort hennes blick — finns det ej någon himmelens rättvisa, ty på jorden finns ingen, ingen...

— — —
— Härskarornas konung, huru skall detta sluta, klagade madam Hooglandt, då hon hvarje morgon veckan igenom mötte styfdottern med utvakadt ansikte och förgråtna ögon. Men på söndagsmorgonen, sedan parmmätaren aflägsnat sig efter sin tredje påhälsning efter Göta Lejons affärd, sade Marie till henne, i det hon visade vänstra handens ringfinger, kring hvilket en slät guldring blänkte:

— Det finns alltid bot för sot, både du och jag skola småningom få rätt.

Madamens breda barm fylldes af en suck så djup, att hon ej fick andrum för den.

— Förifra dig bara inte, lilla Marie, vänta åtminstone tills Göta Lejon kommer tillbaka.

— Aldrig!

Och från den dagen grät inte Marie Hooglandt längre. Men parmmätaren började tycka, att hon såg mer än lofligt vissen ut om näbben, som han uttryckte sig, och han fortade på bröllopet, söta Marie borde komma till honom, medan isopen ännu blommade och rosorna, laktuken och de hvita liljorna stodo i sitt flor.

Och Vårfrudag, den femtonde augusti, gjorde Marie Hooglandt sitt inträde i det nya hemmet på Blekholmen.

— Bara det inte alltsamman blir dig till olycka, barnet mitt, klagade krögerskan.

— På något vis måste man lära sig glömma, lilla mor Hooglandt, och jag vill glömma Gudmund Axelson, ser du!

— Ja ja, bara det är rätta sättet!

Madamen hade blifvit inbjuden att följa med ut till Blekholmen för att se och beundra hvad af rikedom och öfverflöd som skulle bli styfdotterns, men när hon såg hennes blåhvita ansikte och stela blick, bar det för mycket emot. Hon for i stället öfver till stan för att gå och gråta ut vid salig Hooglandts graf.

*

Marie Jensen gick gärna omkring i parmmätarens trädgård under de sköna solskensdagar, som denna efterhöst var så rik på, och hon tycktes äfven beundra hvad hon såg, hon fattade till och med ett visst intresse för de

sällsynta och mångfaldiga trädgårdsalster, som parmmätaren älskade omge sig med.

Parmmätaren Jensen var liebhaver på trädgårdskultur, och han kunde därför inte riktigt förstå, att Marie fattat ett så särskildt tycke för några stånd af blåeld, som växte under sängkammarfönstret och hvars existens han tålde enbart på grund af dess asiatiska härkomst. Och det förgade honom alltmer att se hennes outtröttliga omsorg om dessa blåeldsstånd, ett intresse, som tycktes vida öfverstiga det hon hyste för honom själf. Det var ej godt att veta, att Marie gömde ett pressadt exemplar af denna Echium Vulgare i sin psalmbok, som minne af det första mötet med Gudmund Axelson.

En eftermiddag i slutet af september gick Marie som vanligt omkring i trädgården. Inne föreföll det henne allt tyngre att andas; men ute var det denna dag inte mycket bättre, luften var tät af höstfukt och allehanda syrlighet, det luktade fränt från nysupptagen tobaksstock och halfmultnad potatisblast, blandad med de kvalmiga ångor af torr, nybränd lera, som dunstade ut från det lilla drifhuset, där den nya värmeugnen pröfvades.

Marie gick tungsint omkring bland den gulnande prakten, förgängelsen blef med hvarje dag allt märkbarare; träden strödde sina blad, hyllebusken i östervrån stod redan kal med svartnande grenar; hvar man fäste blicken visshet och börjande förmultning, dock ännu här och där blandad med hvassa färger i brännande, sjuklig glöd.

Parmmätaren stod i det öppna sängkammarfönstret, hans svagsynta, litet töckniga gammalmansblick for omkring. Han såg undersökande på den späda flickgestalten, som, själf vissen och lätt härjad, med trötta steg irrade omkring bland de fallande löfven och gång på gång stannade, kärligt iakttagande den tappra blåelden, som såg ut till att kunna trotsa väl ännu ett dussin frostnätter. Någoting om lycka föresväfvade honom — d. v. s. någoting i grund och botten misslyckadt — det glödde och sprakade förgäfvets i den gamla barmen, en pyrande glöd, som ej förmått locka ens en gnista till gensvar ur det unga hustruhjärtat.

— Blåelden, den efterhängsna snyltgästen, få vi se till att få bort, sade han, den utländingen och inflyttingen, den likasom sandhvitän där borta i Piperska hörnet.

Marie kände ett stygn i sitt hjärta. Den vackra blåelden — minnet — det obetydliga, men enda och ljufva föreningsbandet med hvad som en gång varit.

Parmmätaren hade kommit ut i trädgården och stod och petade med kryckkäppen kring blåeldsständnen. Han hade för längesedan lagt bort att hemma bära den blå fästmansfracken med guldknapparne och halfstöflarne med gula manschetterna; en aflagd helgdagsrock med förblekta, här och där bortfallna broderier var nu tillfyllest, och i eftermiddagens tynande ljus föreföll han betydligt vissen och förfallen, och ögonskärmen med sin gröna slagskugga öfver den af ständigt snusande starkt illuminerade näsan gjorde honom grotesk, osmaklig och motbjudande.

— Marie, söta Marie, min skatt, sade han sötsurt leende, blåelden den vulgära allmänningen skall bort, sir du, den passar inte här, den är helt öfverflödig, tar bort jord. Du bleka flicka, tillade han och försökte nypa henne i kinden — kan inte gubben göra dig glad, hva? Vilda, bleklagda nyponblomma.

(Forts.)

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

BLAND FRÄMLINGAR.

ETT SOMMARMINNE FRÅN SCHWEITZ.

INTE VID DET bordet, där det sitter så många ryssar," sade min vän, som flere somrar förut bott på hotellet och som därför var hemmastadd där, "ryssarna kan vara fäsligt obehagliga att ha till bordsgrannar. Gif bara akt på, hur de begagna tandpetarna hela middagen igenom."

Vi undveko alltså det ryska bordet och slog oss ned vid det franska. Under de första måltiderna stiftar man ju knappt några bekantskaper och har därför god tid att iakttaga alla de olika slags människor man har omkring sig. Och olika äro de sannerligen! I ena hörnet därborta vid ett enskildt bord en grekisk familj med ett par förtjusande barn; några steg därifrån — också vid ett enskildt bord — en gammal sin engelsk lady, som inte har något annat sällskap än sin Tauchnitz. Då och då kastar hon en blick på några landsmän till henne, som sitta ej långt därifrån. Det är ett ungt par, som tydligen är ute på sin bröllopsresa. Icke blott under förmiddagen, utan äfven på middagen, då ju en viss elegans brukar framträda i dräkterna, uppträda de i utomordentligt fula, men synnerligen praktiska sportkostymer — men på aftonen, till supén, då förekommer hon i frasande, ljus, sidenklädning och han i sällskapsdräkt. Hvarför taga seden dit man kommer? Middagen är lunch, supén middag för dem.

Men flertalet är ryssar, ryssar af alla slag — äkta ryssar, tysk-ryssar, armenier, ryska judar. De fylla ett långt bord och ha dessutom grupperat sig kring småbord. Här och där ser man ett ljuslett ansikte, ett blondt hår, men totalintrycket blir blixtrande svarta ögon, korpsvart hår och brun hy. Svartast af alla äro armenierna. För öfrigt kräfvades det ett vandt öga för att särskilja de olika slagen af ryssar. De ryska judarne t. ex. förete ofta en helt annan typ, än den vi äro vana vid; det krusiga svarta håret finns där, men ej den stora, buktiga näsan. — Samtalet är mycket lifligt därborta, rösterna äro högljudda och skrikiga, skratten likaså, och tandpetarna, tandpetarna i full gång. Till och med den vackra, eleganta unga armeniskan, som vi haft till resällskap och som legat och studerat vid flere västeuropeiska universitet, idkar sporten.

Här blir jag afbruten i mina iakttagelser af min granne till vänster, en äldre fransk herre. Han ställer några artiga frågor till oss, troligen för att ta reda på hvad slags landsmän vi äro. Möjligen misstänker han oss för att vara tyskor, i hvilket fall — det förstod jag senare — det snart hade varit slut på artigheten. Han har sin familj med sig. Modern är ståtlig, men ser ut att ha en mycket bestämd vilja, dottern däremot är förtjusande med sina stora bruna ögon och sin mjuka grace. Båda bära de på bröstet dyrbara smycken i guld, små krucifix och amuletter, och för hvarje rätt göra de korstecken. För öfrigt äta de intet kött — det är fredag — utan få sig omeletter och grönsaker serverade. Bredvid dem sitta några äldre franska damer, också med krucifix och amuletter. — Det är sålunda midt i en klick klerikala fransmän vi kommit.

Dagarna gå, den ena efter den andra. Allt flere främlingar anlända, hotellet bli fulla. Men alltjämt utgöres största antalet af ryssar. Öfverallt möter man dem — i byn, där boklådan med sina många tidningar och ryska broschyrer utgör ett centrum för dem, på chaussén, uppe på vägar och stigar i skogen. Det är eleganta ryska damer i siden och juveler, men det är också fattiga studenter i blus och magra, utarbetade studentskor med kortklippt hår och korta kjolar. Schweitz är i år öfversvämmadt

af ryssar. På hotellet är man ej glad öfver att ta emot dem, de äro obeskrifligt ogenerade och bråkiga, lägga beslag på de bästa platserna och förvandla salongerna till barnkammare. Där leka, rasa och kivas de ryska pojkar, där öfva sig de unga flickorna på pianot, och där utdelas sans façon tillrättavisningar och aga. — Litet hvar retar man sig öfver ryssarna, och engelsmännen och fransmännen visa dem knappt vanlig höflighet. Detta behöfva de ju så mycket mindre genera sig för, som flertalet utgöres af judar, ryska judar — "des gens à pust". Uttrycket är min franske granne.

Vi blifva snart goda vänner, vi och våra grannar fransmännen. Emellanåt kommer det visserligen ett ryck af stelhet öfver madame och mademoiselle, det är särskildt fredagarna och söndagarna efter mässan, ha vi märkt. Nu ha de ju klart för sig, att vi inte äro katoliker — innan vi upplyste dem, voro de mycket osäkra om hvilken religion vi hade i Sverige — och det är väl så, att ringaktningen för protestanterna då och då måste ta sig uttryck. Men dessemellan glömma de svalget emellan oss, och vid bordet utvecklas den franska älskvardheten i hela dess glans. Det roligaste smågnabb emellan familjemedlemmarna skaffar oss allt emellanåt uppriskande skratt, och tack vare vår franske väns på en gång bestämda och artiga väsen skaffa vi oss den ena fördelen efter den andra. Fransk älskvardhet och fransk esprit kan ingen motstå, ej ens hotellvärderna.

En afton komma de franska damerna sent till bordet. De se upprörda ut och fortsätta samtalet sinsemellan. Äfven om vi ej urskiljt orden "Dreyfus", "terrible", "épouvantable", skulle vi förstätt, hvad som upprörde dem. Vi hade nämligen nyss i den högklerikala "Gaulois" läst en ljungande artikel med anledning af kassationsdomstolens frikännande utslag. Och våra franska grannar studera ej blott "Gaulois", utan också "L'Écho de Paris" och "La Croix".

Det är en strålande vacker sommardag, en sådan där dag, då Eiger, Mönch och Jungfrau resa sig mer imponerande och krithvita än vanligt, då Thunersjön ligger där som en stor grön sidenduk, då alla färger på bergslutningarna och i skogen blifva klarare och skarpare — man ser alla nyanser i grönt, från gräsets ljusa grönska till granarnas mörka färg — det är med ett ord en sådan dag, då Schweitz är oförlikeligt. Vi och våra franska grannar har gjort en härlig vandring upp till en liten chälet bland bergen och komma glada och skämtande ned till middagen. Replikerna korsa hvarandra, vår stela franska håller på att få litet lif i sig, det är nästan, som om den franska espriten smittat af sig. Med ens blir jag emellertid medveten om att vi äro de enda i salen, som tala — hvad i all världen har tagit åt ryssarna? Där är dödstyst vid deras bord, ansikten äro likbleka, och på många syns det, att de gråtit. Här och där stå tallrikarna orörda, och före desserten resa sig alla, t. o. m. de ryska pojkar, som annars bruka gå mycket illa åt denna rätt. Och de fina, konstnärligt utstyrda menuerna, som de bruka kivas om, stå alla kvar på bordet.

Förklaringen kom snart — den ryske generalkonsuln i Wien hade telegraferat till sin hustru, som uppehöll sig på Bentenberg, att tsaren upplöst duman. Alla förstodo innebörden: en kontrarevolution.

Dagen därpå väcktes jag ur min slummer af en förtviflans gråt i rummet bredvid. Flere kvinnostämmor blandades med hvarandra, och då och då skar ett jämmerrop igenom snyft-

ningarna. Till slut började äfven lilla Mischa, treåringen med det ljuslockiga hufvudet och de bruna ögonen, alla ryssarnas älskling på hotellet, att gråta med. Då stod jag inte ut längre, utan skyndade upp. Jag fick tag i en ryska, som talade franska, och frågade henne, om nya politiska underrättelser ingått. Då berättade hon, att man på privat väg fått veta, att judemassakrer vore att vänta i hela Ryssland och att oroligheterna redan utbrutit i Odessa. Och de båda unga judinnorna i rummet där hade sina män och sina öfriga anhöriga i Odessa! Den ena af dem, hustru till en köpman, var nästan vild af förtviflan. Hon hade de sista åren lefvat i nästan ständig skräck och hade därför fått sina nerver fullständigt förstörda. Nu ville hon bara resa, hon hade flere dagar förgäfvats väntat på penningar hemifrån — — —

Utanför hotellet stod en klunga ryssar. En af dem läste högt ur Frankfurter Zeitung. Mycket riktigt, judeoroligheter hade redan utbrutit i Odessa, och man fruktade, att de skulle fortvara samt nå sin kulmen den 28 juli, årsdagen af ryssarnas dop.

Jag ströfvade omkring uppe i skogen, nere på hotellet stod jag inte ut att vara. Dagen närmade sig till slut, alptopparna lyste i rosenrött, schweizerlandskapet låg där lika härligt framför mig som förut, och från hotell Viktoria ljödo kvällsorkesterns toner. Men jag satt där kall och oberörd af allt — rifva ned himlen ville jag ju, nedkalla hämnd och straff öfver mördarna. Och i stillheten däruppe kom mig den gamle judiske sångarens klagan före:

"Hvarför, Herre, står du så långt ifrån och fördöljer dig i nödens tider? Genom de ogudaktiges öfvermod måste den arme lida. — Stå upp, Herre. Gud, upplyft din hand, förgät icke de arma. Hvarför skall den ogudaktige få förakta Gud och säga i sitt hjärta, att du icke frågar därefter?"

Den franska familjen var lika leende och oberörd som vanligt vid supén. Jag visse dock, att de åtminstone hade reda på hvad underrettelsen om dumans upplösning betydde för ryssarna. I början satt jag tyst, men slutligen blef skrattet och skämtet mig för mycket. "Vet ni, monsieur," sade jag, i det jag något tvärt vände mig till min granne, "att massakrer redan börjat i Odessa och att flera af dem därborta ha sina familjer där?" Han såg litet förundrad på mig, rynkade ögonbrynen något, höjde på axlarna och var ögonblicket därpå inne i lika lifligt samtal som förut med de sina. Men blodet började koka inom mig, och jag kände en obetvinglig lust att slunga honom i ansiktet hvad jag kände för honom och hans parti — jag ville fråga honom, om det äfven denna gång var tack vare franska pengar, som man fick råd att anordna massakrer. Jag hade ju i "Gaulois" läst Arthur Meyers artikel "Soyons prudents!", däri författaren ohöjdt påminner sina landsmän om, att de äro ekonomiskt sedt alltför starkt engagerade i det ryska riket för att kunna göra något annat än understödja tsaren i hans kamp mot duman och revolutionsmännen. "Låt oss icke tvinga honom att på annat håll (dehors de nous) söka det moraliska stöd (l'appui moral), som vi vägra honom," slutar författaren sin artikel.

Jag längtar bort till de ociviliserade människorna vid andra bordet, jag kände mig mycket mer släkt med dem än med fransmännen med det kalla hjärtat och den kvicka tungan.

Bentenberg, Schweitz, juli 1906.

MARIE LOUISE GAGNER

LUZERN

Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL.
Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis.

FRÅN KONSTUTSTÄLLNINGEN I NORRKÖPING

bjuda vi i dag ännu en serie bilder, därmed avslutande våra små vandringar med kamera och penna inom sommarens utställningsstad. Konsthallens skulpturafdelning kan icke sägas vara synnerligen rik, och några nya verk af dominerande intresse har den ej att uppvisa; med nöje återser man dock flere äldre saker af våra kända bildhuggare, såsom Teodor Lundbergs liniefigra grupp i marmor »Vägen och Stranden», hans inlagande bild ur familjelifvet »Sagor», hans »Orfeus» m. fl. Karl Millés saknas med beklagande, men hans syster Ruth har sändt flere af sina lifliga små bronsstatyetter ur det franska folklifvet. Gottfried Larsson, Herman Neujd, Erik Lindberg, Gustaf Malmquist, Gerda Sprin-

OTTO STRANDMAN: LEJONTÄMJERSKA. BRONS.

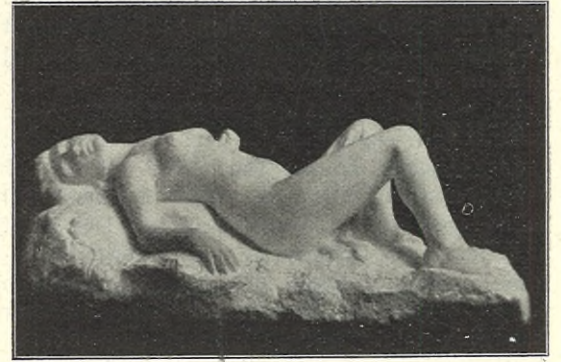

DEN S. K. UTSTÄLLNINGSVASEN. BRONS AF A. B. ELMQVISTSKA GJUTNINGSMETODEN.

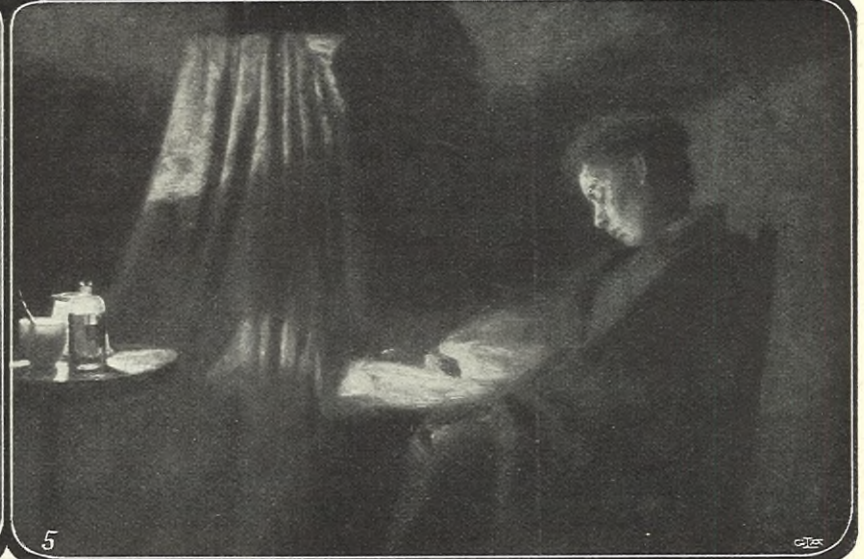
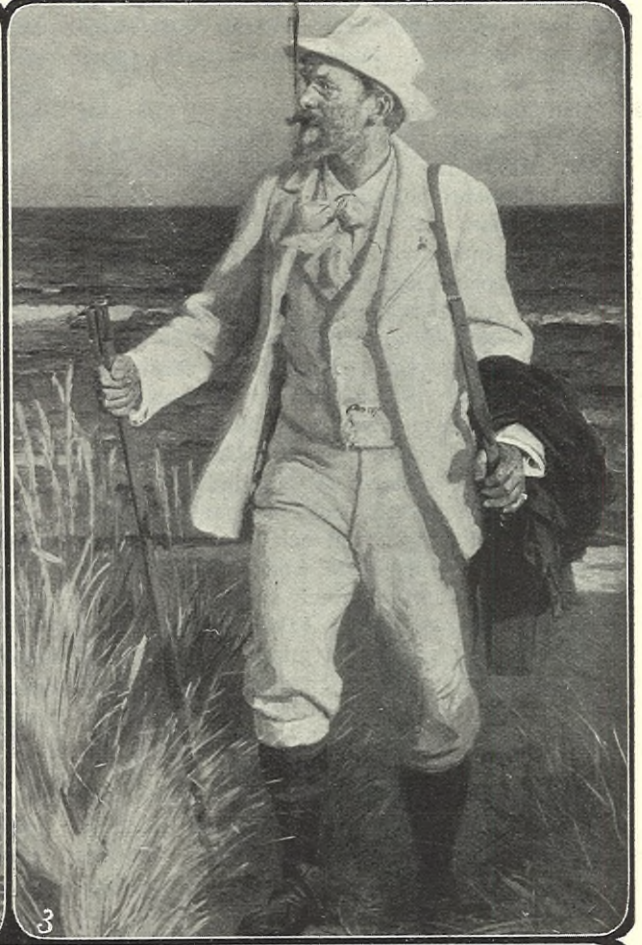
chorn och A. H. Wissler äro ock godt företrädda. En synnerligt väcker utställning prästerar den begåfvade unge skulptören Otto Strandman, tillhörande Konstnärsguppen från 1905. Vi återgifva hans »Lejon-tämjerska» och »Sommar». Aktiebolaget Elmqvistska gjutningsmetoden har en intressant kollektion af konstföremål i brons, gjutna i ett stycke enligt den af skulptören Hugo Elmqvist uppfunna epokgörande metoden.

Uppfinnaren själf, Christian E iksson, Jerndahl, Sörensen-Ringi och flere fångsla här med karaktärsfulla statyetter och objets d'art. Dessutom har samma bolag låtit framställa en liten vacker bronsvas med inskription och staden Norrköpings vapen i relief, som säljes åt konstintresserade besökare som ett utställningsminne.

De danska konstnärernas rika afdelning skulle kräva ett helt kapitel för sig, till hvilket vi dock nu äga hvarken tid eller utrymme. Så mycket må vara sagdt, att den ger en god rundbild af modern dansk bildkonst och, ensamt den, väl förtjänar ett utställningsbesök. Bland våra reproduktioner återfinnas några af de pregnantaste verken, som, så godt de förmå, få tala för sig själfva. Ett begrepp om deras upphofsmäns intima syn på lif och natur kanske de i hvarje händelse kunna ge.

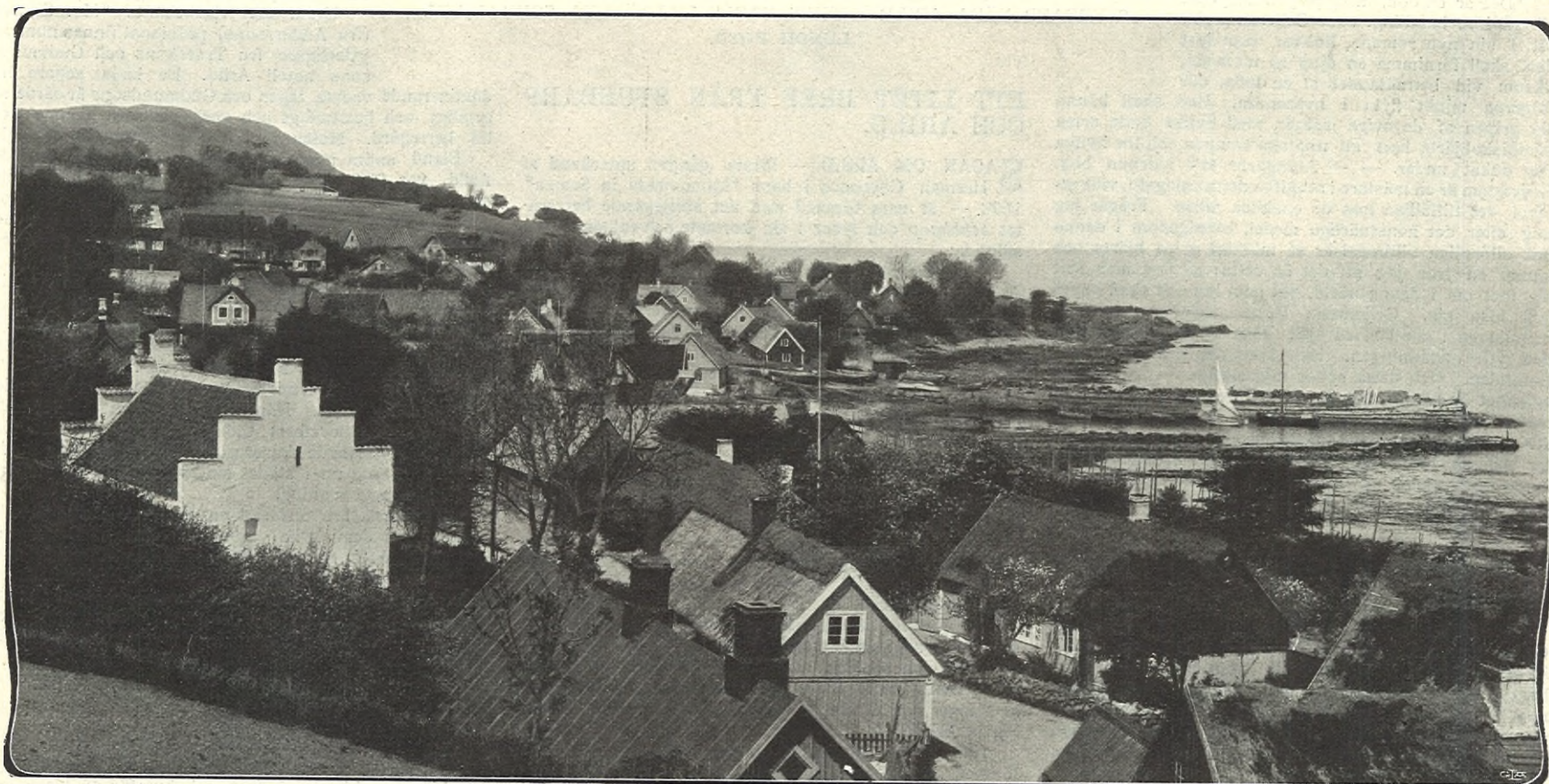
OTTO STRANDMAN: SOMMAR. MARMOR.

FRÅN KONSTUTSTÄLLNINGEN I NORRKÖPING. DANSKA AFDELNINGEN. 1. J. F. WILLUMSEN: BERGBESTIGERSKAN. 2. H. SLOTT-MÖLLER: PORTRÄTT AF FRU AGNES SLOTT-MÖLLER. 3. L. TUXEN: PORTRÄTT AF MÅLAREN P. S. KRØYER. 4. L. V. HINRICHSEN: BJÖRKAR. 5. C. WENTORF: RO. ATELIER JÆGER FOTO.

DE SVENSKA DJURSKYDDSFÖRENINGARNAS CENTRALFÖRBUNDS KONFERENS I HELSINGBORG DEN 2 AUG. 1906. FOTO FÖR IDUN AF ALFRED B. NILSON.
 Årsmötet, som var det fjärde i ordningen och räknade ombud från 14 af landets föreningar, hölls under ordförandeskap af frih. C. C:son Bonde. Dagen efter hölls internationell djurskyddskongress under presidentskap af statskommissarien Tenow och med fru Elna Tenow samt fröken Lind af Hageby som generalsekreterare. Personerna på grupp bilden äro: 1.) Friherre Carl C:son Bonde. 2.) Statskommissarien Ch. L. Tenow. 3.) Professor Hjaln. Dahlström. 4.) Professorskan Ada Dahlström. 5.) Lektor A. Sterner. 6.) Folkskolläraren L. W. Andersson. 7.) Veterinär Fibergh. 8.) Artisten F. Krebs. 9.) Fru Elna Tenow. 10.) Professorskan Clari Walberg. 11.) Lektor Th. Nordström. 12.) Fru Hulda Signeul. 13.) Veterinär L. Holst. 14.) Veterinär R. Ahlström. 15.) Folkskolläraren N. Nyström. 16.) Läroverksadjunkten Löfvén. 17.) Komminister Virén. 18.) Folkskollärare Fr. Berggren. 19.) Öfverlärare J. Blomberg. 20.) Redaktör H. Liander.

UTSIKT ÖFVER ARILD OCH SKELDERVIKEN. (SE TEXTEN Å NÄSTA SIDA!) LUNDH, HÖGANÄS, FOTO.

Iduns Romanbibliotek.

MEDET FÖLJETONGSARK, som följer detta nummer af Idun, avslutas Olof Högbergs märkliga arbete "Den stora vreden", hvilket, som bekant, utgick som första pristagare ur vår senaste stora litterära pristävling. De tvänne öfriga i samma täfling prisbelönta romanerna: *Maj*, en familjehistoria af *Mathilda Roos*, och *Högvala*, konstnärns och familjeroman af *Helena Nyblom*, som hvar för sig äro för långa att rymmas i den återstående delen af löpande års romanbibliotek, komma bägge att fullständigt införas under nästa års lopp, därmed förlänande *Iduns 20-de årgång* ett särskildt betydelsefullt litterärt intresse.

För den återstående delen af detta år ha vi emellertid nöjet att bjuda vår läsekrets ett annat svenskt original af en af våra ryktbaraste och mest populära författare, i det vi från och med nästa nummer börja offentliggörandet af

Gustaf af Geijerstams

nya, för Idun särskildt skrifna
"roman från gamla dagar"

Maggie

ett i hög grad själfullt och fängslande verk, som utan tvifvel kommer att vinna våra läsares varmaste sympatier. Då "Maggie" af författaren själf betecknas som nummer två inom en för honom ny genre, som i fjol inleddes med hans af så allmänt bifall hälsade "*Karin Brandts dröm*", ha vi tänkt, att det ej kunde sakna sitt intresse att meddela ett par korta utdrag ur hvad den ledande tyska kritiken just i dessa dagar haft att säga om den sistnämnda, som nyligen utkommit i tysk översättning. Så skriver t. ex. den högt ansedde kritikern *d:r Ernst Heilborn* i *Die Nation* bland annat följande:

"Det är en bok, fattig på yttre, mycket rik på inre handling, som Geijerstam gifvit i sin nya roman. Enhvar som läst den, skall förnimma en djup ro inom sig, liksom vid betraktandet af en tafla, där färgerna mjukt flyta i hvarandra. Han skall känna sig gripen af de eviga makter, med hvilka detta arma människohjärta haft att upptaga kampen och för hvilka det dukat under. — Aningarna tala i denna bok. Geijerstam är en mästare i att gifva detta aningslif, vida utöfver det tillfälliga hos de enskilda fallen. Frågar jag mig efter det konstnärliga medel, hvarigenom i denna bok alldagliga tilldragelser så mäktigt gripa hjärta och sinne, så tror jag att det är detta: så fort man sett sig litet om i denna värld, vet man hur allt skall knyta och lösa sig. Geijerstam lägger aningen om hela handlingen i sin läsaers själ. Han afstår därmed från den yttre spänningen. Han låter den erfarna se in i framtiden. Och detta synes mig riktigt. — Denna enkelhet är högsta konst. Den gifver gestalterna något statuariskt rent och bestående. Den tjänar framför allt att framkalla denna stämning af svunna dagar, som ter sig så lockande, därför att dessa människor och deras öden synas oss så oändligt enkla och helgjutna. Och just här när Geijerstam sina allra vackraste segrar."

"*Münchenerpost*" säger med anledning af samma bok:

"Det är som om allt mer och mer fölle bort från Geijerstam, nämligen allt öfverflödigt, allt som endast är dekoration och fyllnadsverk. Han blir enklare med hvarje bok. Klar och ren lyser kärnan fram. Denna nya roman iörefaller först nästan torftig. Ett enkelt människoöde, som intet bjuder utöfver det alldagliga, är det som skildras. Men så kväller en rikedom fram ur torftigheten. Och man förnimmer allt tydligare och djupare enkelhetens andra sida: äktheten. Där finns inga fukter mera, ingen fernissa, intet konstlande med de oärliga romanskrifvarnes narkotiska medel. Geijerstams konst är ärlighet, lif, sanning. Först när man

så tar afstånd från alla bestickande oväsentligheter, kan man nå så djupt som författaren till "*Karin Brandts dröm*".

I *Badische Landeszeitung* heter det:

"Den som blott läst en af Geijerstams böcker, känner att han står inför en människa af absolut förnähet: här är adel och återhållsamhet i formen, som därigenom erhåller sina fulländade harmoniska mått, här är ett innehåll, som med all sin verklighetstrohet dock aldrig förnekar sitt ursprung från en upplyst andes helgdagsland."

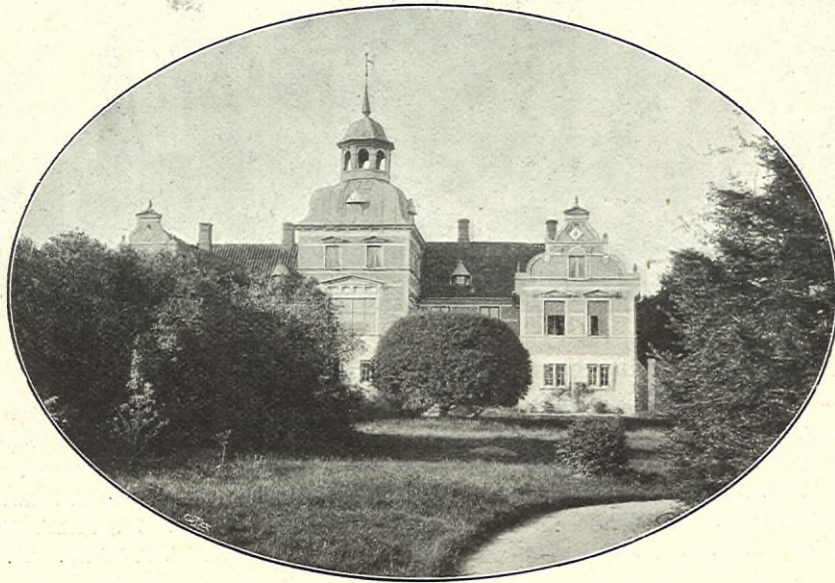
Och *d:r Böckel* slutligen i "*Tägliche Rundschau*" sammanfattar så sitt lofordande om-döme:

"En bok, som värdigt står vid sidan af det fagraste, som den svenske diktaren med det stora ädla hjärtat någonsin skapat."

Som sagdt — "Maggie" och "Karin Brandts dröm" äga många beröringspunkter, och särskildt af denna orsak ha vi velat ge vår läsekrets en liten karaktäristik af det nya skede inom författarens produktion, som vår nu förestående följetong så ypperligt representerar.

Stockholm i augusti 1906.

Redaktionen af Idun.

STUBBARP NÄRA ARILD. PRINS CARLS TILLTÄNKTA SOMMARHEM. LUNDH FOTO.

ETT LITET BREF FRÅN STUBBARP OCH ARILD.

SAGAN OM ARILD — första gången upptecknad af Herman Chyträus i hans "Monumenta in Scan'a" 1598 — är nära förenad med det närliggande herresätet *Stubbarp* och lyder i sin kortaste och enklaste form sålunda:

"Å *Stubbarp* bodde fru Ingrid med sina tre barn: *Arild*, *Tora* och *Helena*. Såsom änka ingick hon äktenskap med herr *David*, som hade söner *Wege* och *Tapperock*. Ingrids barn fingo i *David* en grym styfader, som lät föra barnen ombord på ett fartyg, som var lastadt med träkol. Med skepparen var öfverenskommet, att lasten skulle antändas ute på hafvet och styfbarnen lämnas ensamma i farkosten för att upbrännas. Från det brinnande fartyget hafva barnen emellertid omkommit i hafvet och flutit i land, *Arild* å stranden vid *Kullaberg*, *Tora* vid *Torekow* och *Helena* å *Seland* vid *Helekilde*. Arilds kapell skall modern hafva låtit bygga öfver sonens graf."

Då det nyss i dagspressen varit tal om att prins *Carl* inledt underhandlingar om inköp af herresätet *Stubbarp* nära *Arild*, torde några rader därifrån intressera *Iduns* läsare.

Ty det var till denna romantiskt sköna och idylliska trakt, som under tecknad i fjor sommar för någon tid flyttade sina penater. Pick en lugn och bra bostad i en treflig bondgård i byn *Stubbarp*, nära herresätet af samma namn, och på lagom afstånd från det trångboddade *Arild*.

Här kunde jag ligga om mornarna och från mitt fönster skåda soluppgången öfver *Bjärebygden* och *Skelderviken*. En härlig tafla! Och från kullarna här och där kunde man se vatten på båda sidor: det lifliga Öresund, med sina tusentals skepp, och den döda *Skelderviken*. Ja, den senare verkar verkligen "Döda

hafvet", ty sällan ser man några fartyg där. För den öfriga världen är det ju också en återvändsgränd, och seglarna från *Sundet* och *Nordsjön* gå den stolt förbi. Men för badgäster är det kanske därför det mest rena, klara och salta vatten på västkusten.

Men, herre Gud! hvilken badstrand. Idel sten och splittrade, hvassa klippor. Ingen sand att rulla och sola sig i. Det fanns visserligen en tre å fyra badhus, med endast ett litet afklädningsrum i hvarje, hvilka naturligtvis flitigt annonserades, men hur kunde dessa förslå till bortåt 500 badgäster? De förslogo ej heller.

Min första utflykt gällde *Stubbarps* herresäte, som har ett förtjusande läge med storartad utsikt öfver *Sundet*, *Skelderviken* och öppna hafvet. Egendomen har ett synnerligen pittoreskt corps de logis i *Kristian* den fjärdes stil, ett litet slott i miniatyr, och äges f. n. af änkefrierhinnan *Augusta Siöcrona*, född *Barnekow*. En stor trädgård och park omgifva slottet, men jordarealen för öfrigt är obetydlig. *Stubbarp*, såväl som *Arild* och *Mölle*, ligger i *Brunnby* socken. *Brunnby* af "tidens tand" ganska medfarna kyrka gör ingen högtidligt stämd, men *Arilds* gamla kapell från 1100-talet så mycket mera, isynnerhet nu efter den år 1900 med varsam hand fullbordade restaureringen. Till och med det gamla kyrkuret har blifvit istånd-satt och timplagen verka så poetiskt stämningfullt som en klosterklockas klang i en undångömd dal.

Badorterna *Mölle* vid *Öresund* och *Arild* vid *Skelderviken* konkurrera allt en smula med *hvarandra* och *Mölle* är nog mest besökt. Men hvilka kontraster! Jag fann det förra dammigt, blåsigt och stekande soligt och var glad att få återvända till det rena, damfria och skuggiga *Arild*. Det är mycket möjligt, att äfven *Mölle* har sina behag, men mig behagar det icke, om så alla Sveriges biskopar bott där! Nu bodde där bara en, men ett lejon, och resten danskar och tyskar. Brr! Men hela *Kullaberg* är dock ett präktigt diadem i *Skånes* hertigkrona och lilla *Arild* en pärla af säregt behag, så lugnt och fridfullt och undångömdt med sitt gamla kapell i dalen!

Med kommunikationerna till *Kulen* kunde det vara bättre bestämt. Det är en hel mil till närmaste järnvägsstation *Höganäs*. Men nu ändtligen skall en järnväg byggas därifrån till *Mölle*. Mig förundrar det endast att det icke blifvit en elektrisk spårväg från *Helsingborg* till *Mölle* och *Arild*. Med den erfarenhet jag har från *Amerika* vet jag, att en sådan skulle bära sig. Om det folkrika *Skåne* t. ex. legat i de östra staterna af *Amerika*, hade alla *Skånes* städer och köpingar för öfver tio år sedan varit förenade med elektriska spårvägar. Kan det äro det — om tio år? Vi få se! Man behöver ej resa längre än till *Tyskland*, *Holland*, *Belgien* eller *England* för att på elektriska spårvägar kunna fara mil efter mil genom landtdistrikt, äfven i mera kuperad terräng än hvad själfva *Kullaberg* bjuder på.

Utom den riksbekanta "Mor *Cillas*" (fru *Anderssons*) pensionat finnas numera ytterligare fru *Troedsons* och *Gudmundsons* hotell *Arild*. De båda senare ha dominerande vackra lägen och *Gudmundsons* är särdeles rymligt och hemtrefligt och verkar nästan gammal solid herregård. Maten god och uppässningen idealisk. Bland andra mera bemärkta personer, som gästade *Arild*, var författaren *Gustaf af Geijerstam*, den förste som hissade ren svensk flagga på sin villa, jag tror före — den 7 juni. Af konstnärer träffade jag artistparet *Zoir*, *Anders Trulson*, *Per Gummesson* och *Alfred Bergström*.

Det *skånska* hertigparet gjorde också en automobil-tur där i neijden. Nära *Brunnby* mötte de ett par skjutsar med lustresande damer, hvilka stannade och stego ned i diket och ganska högljudt gifvo sin missbelätenhet tillkänna. De kände ej de resande i "bilen", men blefvo därom underrättade af andra lustresande, som kommo förbi. Händelsen ville, att hertigparets "bil" vände omedelbart tillbaka, och de förut så förbittrade lustresande damerna, hvilka fortfarande stodo i diket, gjorde nu i stället sin allra som djupaste och underdånigaste nigning.

Kullaborna äro förofrigt en glad och hurtig befolkning. Hos dem hvila inga ledsamheter. Det är väl den friska hafs-, bergs och skogsluften i förening, som verkar stimulerande på dem. Och de präktiga *Kullatöserna* äro ej heller bortbytta! I stället för att sjunga: "Mitt lif är en våg" som begrafningssång, sjunga de den som — *kärleksvisa*, med en mycket liten omskrifning:

"Mitt lif är en våg,
Som röres en tid
I svallande våg
Vid vindarnes strid." —

De flesta af ungdomarna däruppe på kullarna ha ju en hjärtans kär på hafvet, och hvarför då klaga och sörja? Han väntas ju hem till hösten. Då blir det fröjd i gillestugan, och kanske det rent af blir bröllop.

Helge Sandberg.

PAPPERSMÖNSTER

fullt tillförlitliga, erhållas omg. från oss till nedanstående pris inom Sverige: Blusif 40 öre Kjolmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädnig 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kappmönster 60 öre. Uppgif lifvidd, (omedelbart under armarne), midjevidd och kjollängd, erhåller Ni till Eder figur fullt passande mönster. Expedieras portofritt om rekvisition åtföljd af likvid i sparmärken el. postanvisning insändes till *Iduns Mönsterafdelning, Drottninggat. 51, Sthlm.*

Mälar-Restauranten

är

Stockholms mest moderna Restaurant.

Vidsträckt, härlig utsikt öfver Stockholm och Mälaren.

Utsökt franskt och svenskt kök.

Väl lagrade viner (dir. importerade).

Riks 99 26. Allm. 93 51.

SMÅSKOLLÄRARINNORNAS SOMMAR-HVILA.

"I OCH FÖR den behjärtansvärda sakens offentlighöjande" har en småskollärarinna anhållit om plats i Idun för följande lilla skildring från småskollärarnornas hvilohem i Ocke, en framställning, som vi med nöje tillmötesgå, då det här gäller ett företag, förtjänt af allt det understöd, som först och främst småskollärarinna själfva och förofrigt alla varmhjärtade och deltagande människor kunna vilja skänka detsamma.

För några år tillbaka bildades inom Sveriges småskollärarinneförbundet en förening under namn af "Småskollärarinneförbundet". Till detta förbund hafva så småningom den ena efter den andra anslutit sig — och icke blott lärarinnor, utan äfven många andra förbundet intresserade, så att för närvarande räknar förbundet omkring 500 medlemmar — ett mycket lågt antal emot hvad önskvärdt vore. Vi hoppas dock en snar förbättring härutinnan. Sveriges småskollärarinneförbund uppgår f. n. till omkring 9,000, och vi vänta, att de alla så småningom skola sluta sig till förbundet, o. h äfven andra intresserade äro hjärtligt välkomna med!

Förbundets stora och ädla mål var och är att inom en ej alltför aflägsen framtid kunna bereda några trötta och klenna småskollärarinna några veckors vistelse på ett s. k. hvilohem, och årsafgifterna för medlemmarna sattes så lågt som till 1 krona. Genom dessa årsafgifter liksom ock genom frivilliga bidrag från andra håll, har förbundet redan sommaren 1905 kunnat öppna sitt första hvilohem i Gefleborgs län, och nu sommaren 1906 sitt andra hem i Ocke, Jämtland, och till dessa båda ställen ha inbjudits 12 trötta och klenna småskollärarinna till verklig hvila och vederkvickelse.

Ja, vi tolf hafva kommit från norr, söder, öster och väster att i denna härliga jämtlandsbygd hämta hälsa och krafter för kommande arbete och strider på skolans fält. Och vi hafva icke kommit förgäfves. Nej! Allas vår gemensamma tanke och känsla är den, att "här är oss godt att vara!" Hvilohemskommittén har på ett alldeles förträffligt sätt lyckats lösa den svåra uppgiften att anskaffa oss ett särdeles skönt och godt hem. Vi bo, som bekant, på ett mycket trefligt landställe i Ocke, hvilket under sommaren är hyrdt till hvilohem.

Huru gärna önskade vi icke, att den dagen snart skulle gry, då vi kunde säga, att vi i denna härliga bygd hade ett eget hvilohem. Och icke blott här, utan på många andra ställen inom vårt kära fosterland! Men först och främst ett eget hem i det härliga Jämtland! Vi älska denna trakt innerligt. Denna underbart sköna trakt med sina snöklädda fjäll och djupa dalar! Vi äro lyckliga, så länge vi få vara här och inandas denna rena, härliga luft, af hvilken vi känna oss så stärkta och vederkvickta.

Skulle nu någon eller några af Iduns vänliga läsare intressera sig för oss och vårt hvilohem och i någon liten mån vilja bidra till att vi få till stånd ett eget hvilohem häruppe, så mottages hvarje öre såväl som hvarje gåfva in natura med den största tacksamhet. Önskar någon bese hemmet för att bättre lära sätta sig in i alla dessa förhållanden, är densamma hjärtligt välkommen af hemmets föreståndarinna och husmoder, fröken *Mina Skoog*, äfvensom af "de tolf", som äro lyckliga nog att i detta kära hem få tillbringa dessa oförgätliga somrardagar.

EN AF DE TOLF.

Glöm icke

Kvinnornas rösträttspetition!

NÄBBAR OCH KLOR. ÄNNU ETT HALF-DUSSIN SNAPSHOTS.

V.

DET HÄR kan inte fortgå längre! — Hvad är det, som inte kan fortgå? Om Stafva menar min pipa, så är den snart slut.

— Din pipa! Det vet väl Josef, att jag för länge sedan slutat att mena något om din rökning. Jag har inte förgäfves tio års äkten-skapliga erfarenheter.

— Sitt ner, kära Stafva, sade pastor Josef Sjölin mildt — han var alltid mild, när hans hustru inte var det — hvad är det, som inte kan fortgå?

— Det förfärliga lefvernet i din systers och svågerns hus. Vi förlora hvarje spår af aktning i vår egen församling för våra släktingars skull. Det är tacken för att vi ställde om den här gården åt dem och tog emot dem, som vi gjorde.

— Är det något nytt oväsen?

— Om det är? Nu gräla de inte längre om jägmästaren, den lär sväger Ludvig, skam till sägandes, klått upp i enrum, med den påföljd, att han inte längre närmar sig Vilhelmina. Nu gräla de om barnen.

— Hvem säger det?

— Å, Lisa, den stackars flickungen har nyss varit och beklagat sig för moster Stafva. Det tycks, som om Vilhelmina velat hämna sig för jägmästaren genom att bråka med Ludvig, för att han lär Gustaf att supa, och Ludvig lär ha blifvit rent rasande.

— Men det tror jag syster Vilhelmina tyvärr har rätt i. Jag har själf sett Ludvig inte bara föregå med dåligt exempel, utan också uppmana pojken att ta för sig af starkvarorna.

— Visst har Vilhelmina rätt! Det var just därför Ludvig blef rasande. Han försökte sig inte heller på att rentvä sig, utan bröt ut mot henne, för det hon utarmar honom med sin fåfänga och bara sätter högmod och galenskap i flickorna. Det blef ett förfärligt uppträde — och det spridde deras pigor ut i hela socknen — och slutet var, att Ludvig förbjöd både Vilhelmina och flickorna att kläda sig i hatt. Sjalett kunde vara godt nog åt dem. Har du hört på maken? Lisa berättade, att hon gick ner i byn med hatt likafullt, och då örfilade fadern upp henne, den grobianen. Hit kom hon barhufvad, hon sa' till mig, att hon hellre förkyler sig och får hjärnfeber och dör än underkastar sig att gå med sjalett som en annan bondunge. Och ofvanpå alltihop har Ludvig gett Gustaf lof att rödfärga alla fruntimmershattar, som funnos i huset. Är det kristligt eller passande för en, som är sväger till prästen? Vilhelminas nya hatt var från Löfströms och kostade 19: 50.

— Min snälla Stafva, om jag inte minns galet, så var det just den hatten du hade så ondt af, när Vilhelmina fått hem den från stan.

— Ja, för jag tyckte inte den passade för en gift fru vid hennes ålder. Det gör nog Vilhelmina godt att bli stukad, ty fåfäng det är hon, men det var en sådan skada på hatten. Förresten finge de dras bäst de kunde, om de bara gjorde det i tysthet. Det är så skamligt, att de skola vara släkt med oss.

— Men det kan vi ju inte göra något åt.

— Nej, tyvärr.

— Det vore godt, om Vår Herre ville ta Ludvig, sade pastorn andäktigt.

— Det kan vi inte sitta och vänta på. För resten tror jag Vår Herre har bättre smak. Nej, min goa pastor, du får allt lof att ta syster och sväger i upptuktelse.

— Som om inte Stafva visste, hur många gånger jag försökt stifta fred och alltid förgäfves.

— Men har du försökt att predika emot dem? Det skulle du göra, bestämdt tar det bättre, när det kommer från predikstolen. Hör på, Josef, du sätter ihop en predikan till om söndag, som riktigt förkrossar dem.

— Men, min lilla gumma, texten...

— Å, texten.

— Och så tycker jag verkligen inte...

— Vill du kanske, att jag skall hjälpa dig? frågade fru Sjölin nedlåtande. Jag skulle allt skriva ihop en predikan om äkta makars skyldigheter mot hvarandra och mot barnen och om hvad som väntar de trätgiriga och oskickliga, jag. Jag skulle visa dem, hvad de förlora i detta lifvet, människors aktning och allt sådant — det skulle ta på Vilhelmina, som vill vara så hög. Och sen skulle jag ge dem några passande vinkar om en annan värld för att skrämja upp Ludvig, som tycker så illa om att höra talas om döden.

— Tycker du det passar sig? Att så där utpeka...

— Hvem har sagt att du skulle utpeka?

Bevare mig hvad du kan vara tröttsam, Josef, du låter en ju knappt få fram ett ord för dina invändningars skull. Den skyldige känner sig nog träffad, äfven om han inte blir direkt utpekad, var du lugn för det. Men jag tror verkligen, att jag skall göra, som jag först tänkte, och skriva predikan åt dig. Folk säger ju alltid, tillade hon elakt, att de skulle gå mycket mer i kyrkan, om frun ville predika. Hennes ord hade afsedd verkan.

— Hvad det angår, sade pastor Sjölin sårad, så kan jag nog skriva en lika bra predikan som du, fast jag legat 6 år vid akademien.

— Du vill då verkligen inte, att jag skall hjälpa dig? frågade fru Sjölin, som kände sin pastor.

— Nej, jag tackar. Jag ämnar verkligen be att få sköta mitt ämbete utan hjälp af fruntimmer. Och om jag vill i en predikan säga några allvarsord till dem, som behöfva, utan anseende till person, så är det helt och hållet min ensak. Du kanske ursäktar, men jag behöfver vara i ro för att tänka öfver hufvudmomenten i mitt anförande.

Fru Stafva försvann utan att med en min röja någon glädje öfver sin triumf, och pastor Sjölin tog ifrigt itu med att sätta sig in i hvad han oskuldsfullt benämnde sin egen förträffliga idé.

Gudstjänsten var slut och äfven middagen i prästgården, hvori sväger Ludvig och hans fru deltagit. Fru Stafva hade, för att vara viss om att offren skulle infinna sig till den för dem afsedda straffpredikan, inbjudit dem att komma in från kyrkan på litet middag.

När gästerna gått, satt pastorn, ännu het efter dagens sinnesrörelse och framgång, i sitt rum och väntade på, att hans fru skulle komma in med rapport och loford. Men hon syntes icke till, och han måste därför söka upp henne. Han fann henne i hvardagsrummet med Luthers huspostilla.

— Nää?

— Hvad vill Josef? Jag läser Luther.

— Jag ville bara veta, hvad du säger om min predikan. Du var så emot i början, att jag skulle sjunga ut, du. Var den inte bra?

— Jo, för all del, mycket bra.

— Och tror du inte den tog på vederbörande? Ludvig var så tyst vid middagen, och han tittade så menande på Vilhelmina. Jag är säker på, att de fingo anledning att gå in i sig själfva.

— Hm, sade fru Sjölin tankfullt.

— De anförtrödde sig kanske åt dig, Stafva?

— Nej, ja, d. v. s. jag slog fram om predikan för Vilhelmina.

IDUNS MODELLKATALOG.

I alla boklädor och hos alla Iduns kommissionärer; pris 50 öre.

Expedieras äfven direkt från Iduns expedition till alla platser där återförsäljare icke finnes, om 50 öre insändes i postanvisning. Pappersmönster till alla i katalogen förekommande modeller erhållas till billigt pris från *Iduns Mönsterafdelning, Stockholm*.

Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!

Lätta! Eleganta! Hållbara!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.

Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget

**A. F. Carlssons Skofabrik,
Vänersborg.**

Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i riket.

— Och hvad sade syster min?

— Hon sa: Det vore godt, om detta ville ta på Ludvig.

— Å!

— Sen passade jag på och sa' några ord till Ludvig. Han föreföll mycket belåten.

— Belåten?

— Ja. Han blängde på Vilhelmina och sa: Det var bra gjort af sväger Josef att ge min illaka käring på huden.

THE LAUGHING WATER.

SOPHIE OTTOSDOTTER. BERÄTTELSEN OM ETT KVINNOÖDE. AF ELISABETH KUYLENSTIERNAWENSTER.

(Forts. fr. nr 31.)

”DETTA HAR VARIT en lyckofärd,” sade han, ”genom hertig Ulrik fick jag anbefallning till ett par tyska furstar, och jag aktar mig genast efter vår hemkomst till Schönberg för att där lära ut min konst. Törhända står jag nu vid en vändpunkt i mitt lif och går emot ära och anseende. Hvem vet, om jag icke en dag köper igen mina goods och återupprättar latinskolan i Horsens. Jag hade en så sällsam dröm i natt, tillade han tankfullt.

”Tälj mig den,” bad hon.

Han lade hufvudet i hennes knä, men förblef tyst; slutligen sade han dock:

”Nej, jag vill icke nämna därom för någon. Det, som hviskas en i sömnen, är hånsofna andars hemlighet och ve öfver den, som yppar den. Ett vet jag dock: det var en vink jag fick, att distieligen färdas ut i landet.”

”Men, Erik, om vi få den utlovade summan, måste den användas som det är förutbestämt.”

Han reste sig otåligt.

”Sätter du så föga lit till min konst, att du be-
tviflar, att den en dag skall ersätta allt vi offrat, gifva
hvar vitten tusenfaldt igen?”

Ett moln hade dragit öfver solen, och Sophie ryste lätt. Hennes glada mod vek ånyo, när hon ärligt skulle säga honom sin mening. Stilla lade hon sin hand i hans och i stället för att svara, bad hon:

”Gå inte så snart ifrån mig, Erik! Jag har haft mer än nog af ensliga år. Töfva hos mig ännu någon tid. Det är så bittert att ständigt sakna och vänta.”

”Det är kvinnolott och blifver aldrig annorlunda,” sade han tvärt, ”jungfru eller gift kvinna, alla ha de detta gemensamt, ty mannen är icke skapad att bida i deras famn längre än dagdroppen på bladet. Begär icke ditt öde olika andras, Sophie.”

Hon lade handen skuggande öfver ögonen. Det var bländande stark dager, trots att solen skymdes allt-
mera af en mjölkhvit dimslöja.

”Har mitt kraf manne varit för stort,” mumlade hon, ”skall det alltid gäckas?”

Erik hade väntat åter till skepparen, och när Sophie en stund senare sållade sig till dem, hörde hon Erik tina på, att mannen skulle segla honom till Schönberg en af de närmaste dagarna. Han bjöd en rundlig summa, och han stadfäste öfverenskommelsen med det enda silfvermynt han hade i behåll, sorglöst obekymrad för hvad nästa dag bar i sitt sköte.

Han drack skepparen till i dennes hvita öl och lofvade guld och gröna skogar både för denna färd och den följande, men när de ändtligen landstego i Eckernförde, måste de sätta sig i gäld både för öfverfarten och hos mannen, som forslade deras kistor och ting till gården. —

Sedan satt Erik Lange i tre veckor och väntade, att Bendix Rantzaus bud skulle bringa honom den ut-

lovade summan, men intet bud afhördes, och slutligen tog han en ränsel på ryggen och staf i handen för att vandra nedåt Tyskland.

”För mig blir fullväl alltid någon råd,” sade han vid afskedet.

”Och för mig?”

Sophie hviskade fram orden.

”Du har dina släktingar och vänner. Hvarför ställer du dessutom icke nativiteten såsom du tillförene förlustade dig med? Slik förnöjelse är passlig för en kvinna, och när jag kommit åter, skola vi gemensamt bereda ett arkanum, mäktigare än alla hittills uppfunna. Samla flitigt örter under sommaren, studera deras läkande kraft och du glömmmer tiden.”

”Måhända,” svarade hon, och hon följde honom till vägs med svidande hjärta, men för stolt att visa sin sorg.

När han stod där, vinkande farväl med hatten, och solen lyste på hans blottade hufvud, märkte hon plötsligt, att Erik Langes hår var hvitt, och hon ropade honom än en gång tillbaka för att trycka en lång, innerligt signande kyss på hans hjässa.

TRETTONDE KAPITLET.

VID BRODERNS GRAF.

Man skref nådens år 1621, men åtminstone för Böhmen hade detta annus bevisat sig allt utom nådigt. Visserligen var den stora skräckslaktningen på Hvita Berget — då protestanter och katoliker började det krig, som sedan under en mansålder skakade Europas grundvalar — halft glömd för nya, fasansfulla händelser, men hela landet, och särskildt den urgamla staden Prag hade med ens mistat den prägel af solidt välstånd, som utmärkt den under kejsar Rudolfs fred-sälla regering.

Hvad som senast kommit alla Prags invånare att förfärande korsa sig och ropa ve och förbannelse öfver fienden var det hemska blodbadet den 21 juni 1621, då ädelt blod utgöts på schavotten och många hem med ens blefvo öde.

Efter denna dag var det som en panisk förskräckelse gripit alla, och de, som möjligen kunde, lämnade skyndsamt den af krigarhand sköflade staden. Adelsfolk och lärde, förnämligare judar och borgare läto sina palats och hus stå tomma och flyktade långt från denna ort, där ekot af kanonernas åskor aldrig tycktes vilja upphöra att ljuda.

Men hvarhelst de mäktige vända ryggen till, smyga sig snyltgästerna fram och intaga deras plats. Tomheten efter de bortdragande fylldes af farliga främ-
lingar, sådana Prag ej skadat dem sedan Hussiterkrigets våldsdagar; deras namn var detsamma som då; deras framfart lika olycksdiger. Hungersnöd och utplundring hette dessa inhemska fiender, som möttes af tusendes kvidan, och som trängde sig fram öfver ihjäl-
hungerades lik, hemlösa i lumpor.

Genom de öfvergifna gatorna rusade de fram. Öfver spillror af hus ända upp till den väldiga, mängsekel-
gamla borgen Hradschin, men där bröts deras makt, och likt rasande vilddjur vältrade de sig ånyo nedåt, vanhelgade klostren, trängde in i hemmen och hälsades öfverallt af hopplös förtvilan.

Att vid denna tid se glada ansikten i Prag väntade sig ingen, det skulle nästan ansetts hädiskt att le, när alla kyrkklockor oupphörligt ringde död och ny sorg öfver staden, och lika märkligt skulle det förefallit de flesta, om någon kommit iförd en lysande dräkt. De svarta, långa kläderna voro de enda, som svarade till stämningen och angaf medkänsla, om ej — hvad troligare var — en tung förlust.

Och — tänkte de, som olyckan gjort hårda — hvarför skulle någon slippa undan eländet; det var rättvisare, att lidandets blästämpel märkte alla.

Det var därtör heller ingen, som fäste särskild uppmärksamhet vid de tvänne kvinnor, en äldre och en yngre, båda djupt sorgklädda, som långsamt vandrade Zeltnerstrasse fram i riktning mot Teinkyrkan.

De följdes på något afstånd af en tjänstepiga, den för många af stadens inbyggare kända Live Lauridsdotter, som kommit hit till Prag på den store danske astronomen Tyge Brahes tid. Att den yngre af de båda damerna var den goda, milda Magdalena Brahe, hvilken här framledde sina dagar, vårdande minnet af sin berömda fader och sin älskliga moder, den högt aktade fru Kristina, visste också de flesta. Men hvem hennes följeslagerska var, kunde ingen säga. De, som mindes den ädle herr Tyge, spårade en stor likhet mellan den främmande fruns fina drag och hans. Det var samma något smala, höghvålfda panna, samma lifliga blick och bägade ögonbryn, samma långa ansiktsoval och friborna hållning på hufvudet.

Någon dristade sig spörja Live Lauridsdotter, och hon svarade beredvilligt:

”Det är herr Tyges syster, fru Sophie Brahe till Eriksholm; hon och hennes son, befallningsmannen herr Tage Thott gästa mina nådiga fröknar dessa dagar. Stackars herr Tage; han lider svårliga af hjärtats bedröfvelse efter sin andra maka, den goda fru Kristina Urup — Gud vare hennes själ nådig! — och han har velat förströ sig och sin hulda moder med denna färd.”

”Blef icke fru Sophie Brahe en gång gifven till en lyckoriddare, som hette Erik Lange?” sporde man åter. Trots all den ömkliga vändan, som pinade dag och natt, kunde man dock ej bli kvitt sin lust att veta och lära om nästans fast besynnerliga handel.

Live, som märkte, att den nådiga frun och fröken ej aktade på hennes dristighet att snacka med de möt-
tand, svarade tillrättavisande:

”Lyckoriddare må I icke kalla den lärde herren — Herren fröjde hans själ i himmelrik! — men väl olyckoriddare, om eder lyster. Han lefde i sanning till sin egen ofärd och ingens båtad — vare det sagdt i en god stund,” tillade hon hviskande, skrämmd öfver sin egen djärfhet.

Den andra lät dock icke så lätt afspisa sig, utan inföll:

”Hvad menar I med slikt tal? Var då icke fru Sophie kärligen fäst vid honom?”

”Ack jo, öfver höfvan, och aldrig förgäter hon honom, lefde hon så i hundra år. Hvad hon fick af penningar från släkt och vänner brukade han till sina svartkonster och gyckelmakerier; hennes arfvegods har han lättfärdigt förspillt och aldrig hade han ro att i kärlighet bida vid hennes sida, utan drog land och rike omkring till sin sista stund.”

Fru Sophie vände sig blixtnabbt om. Denna oväntade, tvära rörelse vållade Live stor ängslan. Hon rätade upp sig och blef plötsligt så stum som skulle ej på länge ett ord glidit öfver hennes torra läppar.

De voro nu också framme vid Teinkyrkan, och hon skyndade att ödmjukt nigande hålla dörren, medan de höga herrskaperna passerade.

Sophie gick direkt fram till broderns grafvård. Hon hade aldrig förr besökt Prag, och hennes rörelse, när hon nu för första och troligen äfven sista gången stod vid sin gode broders graf, var så stor, att hon ej förmådde hålla sig upprätt, utan sjönk på knä på det kalla stengolfvet, bittert snyftande.

Magdalena hade satt sig i en bänk och fromt försjunkt i bön. För henne var denna helgedom en kär och välbekant fridsplats, där hon liksom förvarade sina dyrbaraste minnen och stilla öppnade svunnen lyckas relikskrin.

Med förgråtna ögon stirrade Sophie på den älskade broderns bild, och den blef så småningom lefvande för henne. Det var ej i den rödbruna marmorn dessa kära drag voro oböjligt inhugna; de skiftade af känslornas och tankarnas lifliga svullning så som hon så ofta sett dem. Det var ej tomma öngonger, som stelt riktades på henne. Hon mötte sin dyrkade Apollos djupa, starka blick, full af klokhet och adel. Icke var det heller på en torr minnestafila hon läste orden: ”Esse potius quam haberi,” * nej, nej, det var hans läppar, som uttalade dem, han, som framhåfde dem i hvarje sin handling.

Hennes skälfvande händer knäpptes, och hufvudet sjönk ned mot dem. Det var ej för att bedja hon låg i denna ödmjuka ställning, endast för att lämna värld-
den utanför och minnas...

Hon märkte icke, att hennes knän värkte och att stengolfvet kylde hennes lemmar. Som i den ena visionen efter den andra frammanade hon barndom, ungdom, äldre år.

Först satt hon som liten flicka på sin broder Tyges knä, och han undervisade henne kärligen om de himmelska tingen, lärde henne planeters och fixstjärnors gång och det högsta vetandet: astrologiens eviga under, mikrokosmens återgifvande af makrokosmens bild.

Sedan vandrade hon som ung tärna vid hans sida och medan hennes jämnåriga hade sin förnöjelse af lek och dans, lyssnade hon tusenfaldt hellre till sin lärde broders ord och gladdes som han åt den nya stjärna, som klarare, mera strålände än någon annan, plötsligt visade sig i Cassiopea.

Hon tyckte, när minnesbilderna nu gled förbi så tydligt, som hade hon i en kort minut återupplevat det förflutna, att hon än kände detsamma som då. Hennes trofasta natur kunde icke svika. Hur rik på sällsamma öden hennes tillvaro senare varit, och hur många tårar hon i kvalfull ensamhet utgjutit, skulle hon därför aldrig glömma dem, hon bitterliga fällde den dag Tyge drog bort som ung naturforskare för att bygga och bo i Basel.

Ej heller gick det någonsin ur hennes minne, hur jublande gladt hon hälsade honom åter. Den tiden hade hennes eget lif ännu intet djupt och verkligt innehåll; hon drömde väl som andra tärnor om älskog och husfrubälte, men aldrig så hänfördt, att icke stjärnornas ljushärdar eller elementernas tecken genast kunde väcka henne, och hon hade länge betraktat sig och sitt arbete som en ringa del af broderns lifsverk.

Sophie reste sig. Den fysiska smärtan i lederna blef för påträngande och erinrade henne brutalt om hennes sextiosex år. Hon måste söka en hviloplats och satte sig på en framskjutande sockel intill Tyge Brahes graf. Hon ville ej lämna vare sig honom eller sina hägkomster, och det vållade henne heller ingen svårighet att återfinna den punkt, där hon tvungits afbryta. Det var som att slå upp en sida i en dagligen läst andaktsbok.

Här inne i den skumma kyrkan, där allt var död

* Hellre vara än synas vara.

massa, genom århundraden samlad konst, såg hon plötsligt med själens ögon en fager ö stiga upp ur havet. Det skimrade smaragdgrönt från sluttande däl-der, det lyste hvitt af finaste sand, de unga träden vajade för hafsbrisen och tusen blomster bredde en färgstark matta öfver obanade strandstigar. Hon såg många små hus med låga fönster och dörrar, och hon såg en hvit kyrka högt uppe på ett backkrön, hvarifrån man kunde se vida omkring. Själff hade hon stått där många kväll och spejatt efter ett rött segel, som skulle styra kurs från Själland's kust. Det skulle bringa henne vån eller bref, hade hon tänkt, och en hind kunde icke ila snabbare utför de gröna backarna, förbi de gamla fornborgarna än hon, när seglaren lade till vid öns hamn.

Det var på Hven hon tänkte, men hennes tankar hade en sekund gått tiden i förväg; hon ville först dröja vid öns stoltaste dag. Natten före den hade hon ej kunnat sova; icke därför att bädden i den lilla fiskarstugan, där hon tagit in, blifvit henne för obekväm. Det var hennes unga hjärta, som stormade framåt i vaken takt med brinnande önsningar för den älskade brodern, som i dagningen skulle lägga grundstenen till Uranienborg.

De hade tillsammans rådförat stjärnorna om denna handling kunde påräkna deras höga beskär; och se! svaret hade blifvit det mest lyckobringande, ett ljusst varsel: solen och Jupiter i uppgång närmast Lejonets hjärta, månen i nedgång i Vattumannens tecken, hvad kunde bättre begäras.

Sophie tyckte sig se broderns sagoslott timras upp och en dag stå färdigt, solomgjutet, praktfullt, utan motstycke. Det var ingen dyster och beklämmande borg, ängsligt befästad, utan det skönaste rede för tankens fria fåglar, hvilka också här flögo ut och in; in kanske med stäckta vingar och i striden hackad fjäderskrud, ut med andens glänsande rustning och nyfödd kraft, ty ingen mäktade så som hennes gode broder väcka de bästa och ädlaste drifterna hos människorna.

Magdalena närmade sig med sin stilla gång och lade en spenslig arm om Sophies hals.

„I torde törhända icke töfva längre här inne, hjärtans kära farssyster,“ sade hon lågmäldt, „luften bekommer eder säkerligen icke väl, och Tage väntar oss förvisso med ängslan.“

Sophie hörde den mjuka rösten med den tyska brytningen, som komme den långt fjärran från. Ack, hennes minnen stodo henne i denna stund så mycket närmare, och motvilligt såg hon upp på brorsdottern som ville hon ej lyssna till hennes ord. Kunde Magdalena ha förgättit, att Sophie icke på långa år fått se sin gode

broder, tala förtroligt vid honom? Och här återfann hon honom dock liksom förkroppsligad. Under stenen vid hennes fötter hvilade hans kära stoft. Hon kunde icke så snart vika härf från, ute i världen var hon så ensam. Hennes Apollo hade gått för alltid. Sin älskade Titan hade hon begråtit i flere år, och hennes vänner skingrades som de agnar människor äro i ödets hand.

Ett band höll henne dock ännu fast vid lifvet, hennes Tagelille, men han skulle snart öfvergifva henne, ty i ungdomens år är sorgen som en brännblåsa: den svider häftigt och olidligt i begynnelsen, men hur fort lägger den sig ej, blott den skötes rätt. Hon hade skött sin Tages sorg så ömt, att intet stötte eller frätte på den, och den började redan ärras. Han sökte sig snarliga en annan hustru. Han fick låta sig nöja med Guds vilja, och Herren unnade honom säkerligen en god maka, som var efter hans sinne och släkten till glädje.

Magdalenas hand manade henne med en ny smekning till uppbrött.

„Å nej, jag kan icke draga härf från så hastigt,“ sade Sophie med en djup, tankfull suck, „gå du i förväg, jag finner nog min led ändå.“

„Men det är vanskligt här i en främmande stad,“ hviskade Magdalena.

Då log Sophie Ottosdotter ett underligt, brustet leende. „Du förgäter, hur många främmande städer jag genomfarskat på min älskogs långa ökenvandring, hur jag gått mina lemman trötta och min själ sjuk på villsam stig. Prag är visserligen icke någon okänd stad för mig, fast jag ej tillföre skådat det. Min Erik har förtalt mig mycket om dess glans och härlighet under kejsar Rudolfs dagar. Gå lugnt, Magdalena, du behöfver icke hysa någon fruktan för mig.“

Magdalena lydde motsträfvigt, hon var själf en gammal kvinna och visste, att intet var svårare att slita sig ifrån än goda minnen, men hon tänkte, att Sophie ej behöfvt töfva så länge, innan hon besökte broderns graf. Och hvarför kom hon ej, medan han lefde, som han så bevekligt bedt henne? Dessa få dagar, som hon lofvat glädja sina två brorsdottrar med ett besök, ville de icke gärna förkorta genom att lämna henne lång tid till ensliga tankar.

Sophie satt kvar på sin förra plats, nu med hufvudet stödt i händerna. Hon hade hunnit den period, hvilken hon måste kalla sitt lifs sommarsolstånd i de första åren, då hon var Erik Langes trolofvade. Men allt som hennes tankar snabbt afläste år och tilldragelser på minnets urtafla och hon kom närmare nuet, skulle hon helst velat hejda de framilande hågkomsterna, få dem att försvinna i det mörker, hvarur de

Marguerite

ny, utsökt parfym,

kan i fråga om finhet, fyllighet och styrka fullt jämföras med den bästa franska.

Säljes i de flesta välsorterade parfymbutiker.

Hyllin & C:s Fabriks-Aktiebolag.

uppstått, men intet är obarmhärtigare inristadt i vårt medvetande än det vi vilja glömma.

Sophie ville allenast ägna denna stund åt sin gode broder, men hans bild fördunklades af en annan, som hon aldrig skulle upphöra att se för sin inre blick. Erik Langes gestalt, hans fina, tårda ansikte, sådant hon kysst det i döden, stod med ens så tydligt för henne, som hade han trädt fram ur korets skymning och räckt henne handen. Ack, hur gärna hade hon ej velat följa honom öfver gränsen, men afven på den sista färden gick han före henne, och hon måste bida, tills det äntligen en dag blefve henne förunnad att söka honom bland de stjärnor, de båda tillbedt.

Om blott hans ande en gång fått besöka jorden, om hon fått ett budskap om hans sista ord, som döden afskar likt en mörk flod, hvilken skär sönder stranden och sköljer bort den fläck jord, där det enda lilla, välsignade fröet skulle grott. För henne hade hans sista ord betydelse af ett heligt förtroende, ett värf att fullborda. Hvarför fick hon det aldrig?

I förtviflade böner hade hon anropat den högste att få det sagdt som en uppenbarelse i en dröm, en syn, ett himmelens under, men aldrig blef hon bönhörd.

Måhända var det endast ett enkelt tack, han velat gifva, och det skulle gjort henne så utsägligt godt, ty tid hade det synts henne, att hon blott var honom till omak och besvärlighet, just när hon menat honom bäst och gått de tyngsta fjäten för hans skull. Fatigast var förvisso den, hvilkens framräkta kärleksgäfvor bortstöttes, och så arm hade Erik Lange väl utan sin förskyllan gjort henne. (Forts.)

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Ostmans Husmoderskurs i Stockholm.

FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 12—18 AUGUSTI 1906.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt svinfillet med gräddsås och ärtor; mjölk; kaffe eller te. Middag: Blomkålspuré med ostsmörgåsar; krätor; hammelsadel med potatiskroketter; glacebomb.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; kokt sill med smör och ägg samt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Grillräddt buljongskött med stufvade sockerärter; nyponsoppa med vispad grädde och skorpor.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; kall hammelsadel (rester från måndag) med potatisbullar och pressgurka; mjölk; kaffe eller te. Middag: Morotspuré med stekt bröd; stekt helgefundra med champignonsås och potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; bifv till la Lindström med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med kokta spritärter; hafresoppa med hallonsylt.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; ansjovisgratin; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kalops med potatis; blåbärskräms med mjölk.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; norska kotletter med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Äppelpannkaka; soppa på rödvin.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt gädda med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kalkkyckling med potatis; filbunke.

RECEPT:

Blomkålspuré (f. 6 pers.). 1 blomkålshufvud, 1 msk. ättika, $\frac{1}{2}$ lit. vatten, 1 tsk. salt, $\frac{1}{2}$ msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, $\frac{2}{4}$ lit. efterbuljong, salt, (socker), hvitpeppar, lägg-

gula, 1 dcl. tjock grädde.

Beredning: Blomkålshufvudet renas på vanligt sätt och får ligga omkr. 1 tim. i 1 lit. vatten, tillsatt med ättikan. Det nedlägges därefter i $\frac{1}{2}$ lit. kokande, saltadt vatten och får koka, tills det är mjukt, då det passeras. Smör och mjöl sammanfräses, purén jämte den kokande buljongen påspädes, litet i sänder, och soppan får koka 10 min., hvarefter den afsmakas med kryddorna. Äggulan och grädden vispas upp i soppskålen, och soppan tillsätts under stark vispning.

Om så önskas, kokas ett litet blomkålshufvud och serveras sonderdeladt i purén, eller ock serveras den med ostsmörgåsar och rostadt bröd.

Hammelsadel (f. 6 pers.). $\frac{2}{3}$ kg. hammelsadel, 2 msk. smör (40 gr.), 1 msk. salt, $\frac{1}{4}$ tsk. hvitpeppar, 1 lit. buljong eller vatten, 3 stora portug. lökar, vatten, salt, 3 msk. smör (60 gr.).

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), $\frac{1}{2}$ msk. mjöl, köttjus.

Beredning: Hammelsadeln, som bör hafva hängt 6—8 dagar, allt efter årstiden, bultas väl och doppas i hett vatten. Det mesta fett på ryggen och njurarna tages bort, och reffbenen knäckas så, att slaksidorna kunna skäras bort eller vikas upp, då sadeln ombindes med snöre, förut doppadt i hett vatten. Smöret brynes i en långpanna, sadeln lägges i och sättes in i ugnen. Då den är vackert brynt, saltas och peppras den och spädes med den kokande buljongen. Den öses öfver och spädes omkr. hvar tionde min. och får steka i god ugnsvärme $\frac{1}{2}$ —2 tim. Köttet serveras på sadeln, skuret i tunna skifvor och garneras med potatiskroketter samt brynt lök. Löken skalas, förvälles i saltadt vatten och skäres i klyfftor, hvilka brynas i smöret. Till såsen fräses smör och mjöl, köttjusens silas och skummas och tillsättes litet i sänder under flitig rörning, hvarefter såsen får koka 10 min. och afsmakas.

Nyponsoppa (f. 6 pers.). $\frac{1}{2}$ lit. lit. nypon, 3 lit. vatten, $\frac{1}{2}$ kkp. krossocker, 2 msk. potatismjöl, 2 hg. katrinplommon, 20 gr. sötmandel.

Beredning: Nyponen sköljas väl. De påsätts i kallt vatten och få koka

Baka själf hvetebrödet och använd serill Lagermans Bakpulver-Tomten!

mjuka omkr. 2 tim. under det soppan då och då får en kraftig vispning, för att nyponen skola gå sönder. De passeras, sockret tillsättes, och soppan får koka upp samt afredes med potatismjölet, utrördt med litet kallt vatten. Soppan får därefter ett godt uppskok, skummas och afsmakas. Den serveras med de kokta katrinplommonen, den skällade och i långa strimlor skurna mandeln samt vispad grädde.

Campignonsås (f. 6 pers.). $\frac{1}{4}$ burk champignoner, 2 msk. smör (40 gr.), 2 msk. mjöl, champignonspad, 6 dcl. tunn grädde, salt, hvitpeppar, socker, 1 äggula.

Beredning: Champignonerne skäras i lagom stora bitar och fräses väl i smöret. De upptagas och smöret urklämmas väl, hvarefter smöret fräses med mjölet och champignonspadet samt grädden tillsättes. Såsen får därefter koka under rörning i 10 min., hvarefter den afsmakas med kryddorna och afredes med äggulan. Den får sedan endast sjuda och serveras i särskild säska.

Biff à la Lindström (f. 6 pers.). 2 potatisar, 2 rödbetor, 2 rödlökar, $\frac{3}{4}$ kg. benfritt oxkött, 1 dcl. tjock grädde, 6 äggulor, 1 msk. fint hackad kaporis, 1 msk. salt, $\frac{1}{2}$ tsk. hvitpeppar.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 3—4 dcl. kokande buljong eller vatten, 1 msk. tomatpuré.

Beredning: Potatisen kokas och pressas genom purépress. Rödbetorna kokas och skäras i fina tärningar; löken skalas, förvälles och hackas fint. Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres i tärningar och drivs 3 ggr. genom köttkvarn, hvarefter det arbetas $\frac{1}{2}$ tim. med äggulorna, potatisen, rödbetorna, löken och kryddorna. Af denna massa formas runda omkr. 1 cm. tjocka bifvar. En tackjärspanna upphettas långsamt tills den blir rykande het, smöret brynes däri, och bifvarna iläggas att steka omkr. 2 min. på hvarje sida. Bifvarna uppläggas på varmt serveringsfat, kannan urvispas med buljongen eller vattnet blandadt med tomatpurén och såsen hålles öfver bifvarna.

Blåbärskräms (f. 6 pers.). 1 lit. färska blåbär, $\frac{1}{2}$ lit. vatten, 1— $\frac{1}{2}$ kkp. krossocker, (1 tsk. rifvet citronskal), 3 msk. potatismjöl, $\frac{1}{2}$ kkp. vatten.

Beredning: Blåbären renas och sköljas. Vattnet kokas upp, blåbären iläggas jämte socker och citronskal, om så önskas, och bären få koka, tills de falla sönder. Potatismjölet utrøres med det kalla vattnet och nedröres sakt i krämen under flitig rörning, hvarefter den får ett godt uppskok och upphälles att kallna. Krämen serveras med grädde eller god mjölk. Om så önskas, kunna bären silas ifrån och endast saften användas. Då tillsättes med fördel 1 tsk. godt smör, som gör att krämen ej blir seg.

Äppelpannkaka (f. 6 pers.). 3 kkp. mjöl, $\frac{1}{2}$ tsk. salt, 4 ägg, $\frac{1}{2}$ lit. gräddmjöl, $\frac{1}{2}$ lit. äpplen, 1 kkp. strösocker, $\frac{1}{2}$ msk. smör (30 gr.).

Till pannan: 1 msk. smör (20 gr.).

Beredning: Mjölet siktas i ett fat och blandas med saltet. Äggen vispas tillsammans med mjölen och nedröres med slef i mjölet litet i sänder så att smeten ej blir klumpig. Den bör därefter stå ett par tim., så att mjölet får svälla. Äpplena skalas, skäras i tunna klyfftor och fräses i smöret jämte sockret, tills de äro nästan mjuka. En tackjärspanna smörjes med kallt smör, äpplena iläggas, smeten får en

Effektiv, Oumbärlig, Praktisk. Pr. 5 örest. Säljes alla väls. Bosättn., Färg., Kemikalie- och Specieraffärer. I parti fr. G. A. Robert's Agenturaffär, Drott.-g. 57, Sth.

kraftig vispning och hålles öfver äpplena. Pannkakan gräddas i god ugnsvärme, tills den fått en vacker gulbrun färg. Den uppstjälpes på rundt fat och öfverströs med socker.

Kalkkyckling (f. 6 pers.). $\frac{1}{2}$ kg. benfritt kalkkött, 2 msk. smör (40 gr.), 1 stor knipps persilja, $\frac{1}{4}$ tsk. hvitpeppar, $\frac{1}{2}$ msk. salt, 3 kkp. buljong eller vatten, 2 dcl. tjock grädde.

Till stekning: 2 msk. smör (40 gr.).

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres på tvären i 2 cm. tjocka skifvor, hvilka bultas och beströs med peppar och salt. Persiljan sköljes, renas och hakas groft, samt inarbetas i smöret. Persiljesmöret delas i lika många delar, som man har köttskifvor, och en del lägges på hvarje skifva, som därefter hoprullas och ombindas med snören (förut doppade i kokande vatten). Kycklingarna brynas i smöret och spädas med den kokande buljongen och få steka, tills de äro möra, hvartill åtgår omkr. 1 tim., då de upptagas och snörena borttagas. Såsen silas, skummas och afredes med grädden, hvarefter den får ett uppskok och afsmakas. Kycklingarna uppläggas på varm karott.

NÜRNBERGS PILSNERDRICKA

Allm. 30 48.

Riks. 7 94.

LEDIGA PLATSER

UNDERVISNINGSVAN lärarinna med goda rekommendationer önskas från den 1 nästkommande september för undervisningsmeddelande åt 2 flickor, den äldsta 13 årig kl. kurs samt musik. Reflekterande torde hänvända sig till Apotekare Edv. Norberg, Rättvik.

Undervisningsvan lärarinna,

språkkunnig (engelska, franska), hälst musiklisk för anställning att läsa med 11-årig flicka. Svar till Friherrinnan Lilliecrantz, Källunda, Kärda.

LÄRARINNA, anspråkslös samt med god hälsa, erhåller plats till hösten i enkel familj på landet för undervisning af 2 flickor om 12-13 år i vanliga skolämnen, språk och musik. Svar med fotografi och löneanspråk till »L.», Hällsta.

Vid Grängesbergs Samskola är plats ledig för lärarinna med undervisningskyldighet i elementarskolans läroämnen och särskildt i tyska språket. Lönen för år utgör 1,000 kr. jämte husrum och vedbrand. Platsen tillträdes vid höstterminens början den 1 sept. Ansökningar till platsen torde föra 15 aug. insändas till pastor Daniel Johansson, Grängesberg.

LÄRARINNA, anspråkslös, undervisningsvan och musiklisk önskas från den 1 sept. i enkel familj på landet, att läsa med en nitårig gosse, som skall förberedas till första klassen i elementarskolan. Den som är villig att deltaga i hushållet äger företräde. Svar med betyg, ref., uppgift om löneanspråk torde sändas till »Tjänstemannafamilj», p. r. Sundsvall.

Lärarinna

önskas att undervisa en 15-årig flicka och en gosse, hvilken skall lära andra klassens kurs. Malstanäs, Vadsbro. Augusta Tamm.

SPRÅKLÄRARINNA. En bildad tyska, som äfven kan undervisa i franska, önskas. Svar till Friherrinnan Bonde, Ericberg, Katrineholm, Södermanland. **FÖR lärarinnor och hushållsbiträden** finnas platser söka å Nya Inackorderingsbyrå, Brunkebergsgatan 3 B, Stockholm. Etab. 1887.

För en undervisningsvan

Lärarinna

finnes plats 1 nästa sept. att undervisa 3 barn i språk och musik jämte vanliga skolämnen. Lön efter öfverenskommelse. Svar med betyg och fotografi till »C. V. H.», Långås p. r.

Vid statens samskola i Piteå

är ännu en e. o. lärarinnebefattning med undervisningskyldighet inom 1 eller 2 klassen ledig nästa läsår. Ansökningar insändas ofördröjligen till Rector Karl Hjort, Piteå.

På landstället i Skåne önskas den 1 okt. en anspråkslös kvinnlig gymnast, som är villig meddela sjukgymnastik åt en 13-årig flicka samt desutom läsa och spela med henne tre timmar dagligen. Svar märkt »A. P.», Asmundtorp p. r.

Hushållsfröken,

fullt kunnig i enklare och finare matlagning samt för öfrigt allt hvad till ett landthushåll hör, erhåller plats till 1sta november i mindre familj, bostätt i mellersta Sverige. Sökanden bör vara frisk och stark och ha goda rek. Svar torde sändas till »Pålitlig», Nora p. r.

Hushållsfröken och en husjungfru.

En anspråkslös flicka med ordningsinse och fullt kunnig i matlagning erhåller plats som hushållsfröken i läkarefamilj. Ingen gör sig besvär utan prima ref. En husjungfru erhåller dessutom plats 24 okt. Svar med betygsafskrifter jämte lönepret. till »I. 1906», Borgholm p. r.

HUSHÄLLERSKA, lön 400 kr., skicklig i finare och enklare matlagning och uppläggning med hvad mera hör till skötande af ett bättre hushåll å landet, samt husa (husjungfru), lön omkring 200 kr., särskildt kunnig i servering, städning och glansstrykning erhålla platser, hushållerskan genast eller i höst, och husan i höst, å större herrgård i Östergötland med 3 personers hushåll. Till sitt biträde får hushållerskan en köksa. Svar med uppgift å rek., ålder och afskrift af betyg jämte fotografi sändes till v. härads-höfdingen Orre, Kvarn, Borensberg.

Barnfröken.

Erfaren, pålitlig flicka, hälst från aktadt religiöst hem, som med kärlek och omtanke vill åtaga sig vården af en liten duktig 2 månader gammal flicka, kan erhålla en angenäm plats i Malmö. Lön 300 kr. allt fritt. Söligt, glad rum. Uförligt svar med fotografi, om förut innehafda platser, torde sändas till Konsulinnan Fru Elsa Aspegren, Malmö.

OBS.!

I stad i Värmland finnes plats den 1 okt. för en bättre, snäll och anspråkslös flicka, som vill åtaga sig städning och dukning samt för öfrigt vill vara husmoder till hjälp och sällskap. Den sökande bör vara pålitlig, hafva godt och jämt lynne samt vara fullkomligt frisk. Den, som är kunnig i handarbete äger företräde. Familjen består af 4 personer. Köksa finnes för gröfre sysslor. Svar med fotografi, referenser samt lönepretentioner innan den 15 aug. till »Vänligt bemötande», Båstad p. r.

Barnfröken,

van och pålitlig önskas till den 24 okt. att sköta två barn - 2 och 4 år gamla. Svar jämte betyg (hälst äfven läkare-) samt fotografi sändes till fru E. Holmgren, Frykfors, Fagerås.

Barnfröken.

För en bildad och musiklisk flicka, ej under 20 år, finnes plats i Borås i medio af sept. för 5 barn, 9, 10, 12, 13, 14 år gamla. Hon bör hjälpa till med läxläsning och tillsyn af barnens kläder. Ett godt hem utlovas. Betyg och rek. bedes snarast sändas till Fru Ida Jagenburg, Borås.

Barnfröken

erhåller instundande 24 okt. plats att sköta 2 barn om 2 och 1 år. Goda rek. erfordras. Ebba Mark, f. von Geijer, Rönneberga Gärd, Tågarp.

Barnfröken.

En bättre, frisk, barnkär och pålitlig flicka, får plats den 1 sept. för 5 barn. Sökanden bör vara kunnig i sömnd och handarbeten, villig att deltaga i förefallande göromål. Svar med fotografi, rek., lönepret. sändes till »Barnfröken», Bjuråker p. r.

FINNS någon enkel, snäll och bättre flicka, som hos en yngre barnlös familj på landet vill, på samma gång som hon anses som familjemedlem, tillsammans med husmodern i jungfrus ställe uträtta alla förekommande göromål i hemmet? Lönepret. torde uppge. Fotografi önskas. Svar till »Ingeniör», Iduns exp. f. v. b.

EN troende flicka kunnig i bakning, villig deltaga med servering får plats. Svar till »Familjemedlem 1906», Sundbyberg p. r.

1 prästhus i stad

önskas en bildad flicka att deltaga i förefallande göromål. Hon bör för två uppväxande flickor utgöra ett godt föredöme. Begynnelselönen 150 kronor. Svar med fotografi och ref. till »Prästhus i stad», Iduns exp.

ANSPRÅKSLÖS, bildad, huslig flicka, med jämnt och gladt lynne, kunnig i matlagning, bak och husliga sysslor, kan från 1 nov. få plats å vacker gård i Uppland, för att med husmors och vuxen, hurtig, dotters hjälp uträtta alla hemmets göromål. Liten familj. Lön efter öfverenskommelse. Rek. och foto. sändas till »Godt hem 1906», Iduns exp. f. v. b.

EN snäll flicka önskas till hjälp åt äldre, sjuklig fru. Svar till Prästgården, Valsberga station.

FÖR äldre, anspråkslös bildad flicka eller barnlös änka - hälst kristligt sinnad - som kan undervisa (flickor) i vanliga skolämnen och musik samt förestå landthushåll, där husfrun är död, finnes plats nu eller till hösten. Svar med löneanspråk, betyg och fotografi sändes till »A. J.», Nöbbeléd, Aneby.

HUSHÄLLERSKA, omkring 40 år, fullt van vid skötandet af ett landthushåll och kunnig uti såväl enklare som finare matlagning, slakt, bakning o. d., äfven i sömnd vore önskvärd, får god plats d. 1 inst. nov. Lön 200 å 250 kr. Svar med betygsafskrifter, hälst åtföljda af fotografi, insändas till »Plats 1906», Burgsvik p. r.

BILDAD dam med godt sätt, hälst troende, erhåller plats som medarbetare i finare Pappershandel. Fordringar: vana i branchen, god säljareförmåga, ordningsinse. Svar med referenser och fotografi märkt »1906, 1 sept.», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

BILDAD dam med godt sätt och gedigen karaktär, skicklig i frihandstekning och målning, villig att äfven deltaga i expediting, erhåller förmånlig anställning. Svar med fotografi och referenser till »Konstslöjd», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN pålitlig, villig och ordningsfull flicka, ej under 20 år med verklig lust och fallenhet för barn och som vill åtaga sig en barnjungfrus sysslor, erhåller plats den 1 nov. d. å. Svar, hälst med fotografi emotes under adr. »Landtegendom», Kattarp p. r.

EN barnjungfru, barnkär, anspråkslös och ordentlig, som har god hand med barn, får plats den 24de okt. eller hälst förr i Göteborg för 3 mindre barn. Svar med betyg, åldersuppgift och rekommendationer samt om möjligt fotografi torde sändas till fru Elin Stiberg, Göteborg.

PALITLIG, hälst äldre jungfru eller anspråkslös flicka med goda rek., kunnig i matlagning och inomhus förekommande göromål får till hösten synnerligen god plats i två personers hushåll på landet. Nutida bekvämligheter finnas. Ej ensam jungfru. Svar med lönepret., uppgift å ålder samt betygsafskrifter till »Godt framtidshem», Iduns exp.

I Läkarefamilj på landet, i öfre Dalarna, önskas en frisk 12-årig flicka till skolkamrat åt en jämnårig flicka till skicklig lärarinna under läsåret genomgå 4:de klassens kurs. Kostnadsfri inackordering samt god tillsyn och omvårdnad utlovas. Svar till extra provinsialläkaren H. R. Warodell, Orsa.

En ung och villig jungfru

önskas uti fin familj. Hon bör vara frisk, kunna deltaga i husliga sysslor och hjälpa till att leka med barn, samt vara villig att resa och vistas utrikes. Svar sändes jämte fotografi, betygsafskrifter och fordringar till »Huslig Barnjungfru», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Bildad flicka

som är frisk och har intresse för barn kan få plats hos läkarefamilj i Stockholm. Svar till »Läkarefamilj», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Mot fritt vivre

önskas från den 1 okt. i prästfamilj i närheten af Göteborg en barnkär, frisk anspråkslös och stadgad flicka af god familj, som är villig att vara modern behjlpelig i vården af 4 barn, den yngsta nära 2 1/2 år, och deltaga i förefallande hushållsgöromål samt sömnd. Svar med fotografi och ref. till Fru Torbjörnsson, Jonseröd.

MEDELÅLDERS fruntimmer, barnkär och kompetent att sköta enkelt tjänstemannahem, där 2 små barn finnas, får varaktigt anställning från 1 sept. Ref. fordras. Svar till »Barnkär och god», Iduns exp.

I bok- o. pappershandel

erhåller dugligt och redbart biträde plats i sept. eller okt. Ansökan jämte betyg, löneanspråk och fotografi sändes till »Dugliga», Iduns exp. f. v. b.

PALITLIG, bättre flicka (25-40 år), fullt kunnig i matlagning, bakning och för öfrigt vanligt förekommande sysslor i ett hem, kan få god plats i 2 personers hushåll i Luleå; fri resa från Stockholm. Svar hälst med fotografi till »Norrländ», Iduns exp., Stockholm.

UNG flicka, barnkär, kunnig i tyska språket, erhåller angenäm plats i kaptenfamilj i Stockholm. Ansökan genast genom Inack.-Byrå, Norrköping. Rikstel. kl. 11-1 916. Öfriga tider 448.

ENKEL, anspråkslös, ung flicka, som vill åtaga sig att undervisa 2 flickor i 2:dra och 3:die förberedande och möjligen första grunderna i musik, önskas till 1 sept. Svar med uppgift å löneanspråk samt fotografi och betyg emotes under adress »Poststationen Fårösund».

BÄTTRE, anspråkslös, ung och musiklisk flicka erhåller plats den 1 sept. att med hjälp af jungfru sköta hemmet hos ånkeman med 2 barn. Den sökande bör vara frisk, barnkär och enkel matlagning kompetent. Svar med nytt foto., löneanspråk, ålder, rek. till »Hemtrefnad», Iduns exp.

Ledig plats

som kassöriska betingar ofta utom rekommendationer, jämväl redovisningsgaranti (uppboråsborgen). Sådan garanti eller borgen meddelas på liberalaste villkor af Brandförsäkrings-Aktiebolaget NORRLAND, Drottninggatan 23, Stockholm.

Begär prospekt och öfriga upplysningar hos bolaget eller dess närmaste agent.

FÖR en frisk och anspråkslös flicka, som är villig att jämte husmoder sköta ett hem, samt läsa några timmar, dagligen med 12-åriga dottern i svenska ämnen, finnes plats nu genast om svar med lönepret. sändes till St. Bredgården, pr. Fristad.

UTI en i en landsortsstad boende mindre familj kan ett vid sjukvård vandt, starkt och friskt fruntimmer med jämnt och godt lynne, ej under 30 år, och som jämväl är kompetent att hafva tillsyn öfver ett mindre hushåll, erhålla plats att såsom skoterska biträda en äldre gift man, lidande af en ryggmårgssåkoma. Ej någon annan än en fullt lämplig person torde nämna sig uti bref, åtföljdt af fotografi, adresserat till »S. A.», Kalmar p. r.

Barnfröken,

enkelt och ordentligt erhåller plats i vacker trakt i Norrland den 1ste kommande sept. Svar till »Hotel», Iduns exp.

Ensamjungfru,

skicklig i matlagning och uppässning, ordentlig och med särdeles goda rekommendationer, erhåller i höst förmånlig plats hos nygift familj i större Norrlandsstad. Eget rum. Hög lön. Fri resa. Svar till »V. B.», Lista p. r.

PLATSER anskaffas åt Vårdinnor, Guvern., Kontors-, Handels-, Hushållsbiträden. Ej inskrift.-avgift. 19 B, Malm-skildnadsgatan, Sthlm. J. C. Larsson C.o.

HUSHÄLLERSKA som har förmåga till att göra ett mirre hem trefligt och stannar i hemmet, som är sparsam, har ett lugnt humör, vänligt och godt sätt, hälst något musiklisk, erhåller plats i höst i stad hos ungar, som då tänker sätta hushåll. Svar, hälst med fotografi, som återsändes, till »Axel C. F.», p. r. Linköping, före den 25 augusti.

Kokerska.

Duglig, skicklig kokerska erhåller förmånlig plats å större egendom på landet. Svar med betyg och lönepret. till »R.», Ålem (Kalmar län).

HÖS oberoende ungar till bättre klassen kan förmånligare husförest.-plats erhållas af huslig 24-30 års flicka med vinnande yttre, från bättre hem. Svar med foto. under märke »Relationer», Kjöbmageradens posthus, Köpenhamn.

Skicklig kokerska,

fullt kunnig i göromålen uti ett bättre hem å landet erhåller mycket förmånlig plats på egendom i mellersta Sverige; biträde i köket finnes. Svar till »Kokerska», Iduns exp.

Plats som

Underföreständerska

vid sjukhuskøket å Stockholms stads Allm. Försörjningsinrättning finnes att tillträda den 1 sept. innevarande år. Lön 600 kr. jämte bostad, ved och kost. Ansökningar ställas till Styrelsen och åtföljda af präst- samt läkareintyg jämte betyg om kompetens, skola vara inlämnade senast den 20 aug. 1906 kl. 12 på dagen å Inrättningens kontor, Flemminggatan n. 22, där närmare upplysningar lämnas.

Lediga tjänster.

Vid Kristinehamns hospital blifva till den 24 nästkommande oktober platser lediga dels för en **TVÄTTFORESTÄNDERSKA** med lön af 350 kr. och 125 kr. i kostförbättringspenningar, dels för en **BÄGERSKA** (bageriföreständerska) med lön af 275 kr. För båda platserna dessutom naturaförmåner af bostad med möbler och sängkläder, värme, lyse, tvätt och kost. Egenhändigt skrifna ansökningar åtföljda af en kort lefnadsbeskrifning och fullständiga betyg ingifvas före den 15 augusti till

Öfverläkaren.

Hushållerskeplatsen

vid Akad. Sjukhuset i Uppsala kungöres till ansökan. Till Direktionen för sjukhuset ställas ansökningar skola ingifvas senast före klockan tolf på dagen den 15 nästk. aug. Lön 500 kr. jämte fri bostad, kost, tvätt, lyse och värme. Direktionen.

PLATSSÖKANDE

MEDELÅLDERS dam, som varit många år utomlands, och haft anställning på kontor, är mäktig 4 språk, huslig, samt äger stort ordningssinne, söker plats som värdinna i fint bildadt hem, eller hvarhåst hennes kunskafer kunna vara till nytta och trefnad. Bästa referenser. Svar till »Pålitlig», Annonsbyrå Ö. Larmgat. 1, Göteborg.

GODA hushålls- och barnfröknar, lärarinnor m. m. till familjer finnas nämnda å Inack. Byrån, Norrköping. Rikstel. kl. 11-1 916, öfriga tider 448.

UNG flicka, som genomgått 7 klasser i elementarläroverk, önskar till hösten plats som lärarinna för mindre barn. Kan äfven undervisa i musik. Små anspråk. Svar till »Elly», Örebro Dagblad, Örebro.

EN anspråkslös, bättre flicka, önskar plats som sällskap och hjälp i treflig familj på landet. Är villig att deltaga uti förekommande göromål inom hemmet. Vid lön fästes ej stort afseende. Svar till »Familjemedlem, Sept.», Iduns exp., Stockholm f. v. b.

SOM värdinna önskar bildad, medelålders dam plats i ånklingens eller ungarhus hem. Svar till »I. L.», Uddevalla p. r.

STUDENTSKA med mångårig undervisningsvana, som vistats utomlands och talar ledigt tyska, franska och engelska, önskar plats till hösten. Meddelar äfven undervisning i vanliga skolämnen särskildt matematik och geograf. Svar till »M. L.», p. r. Hudiksvall.

EN ung flicka, som med goda betyg genomgått 8-klassigt läroverk, önskar till hösten undervisa mindre barn i vanliga skolämnen och språk (ej musik). Svar till »Ellen», Iduns exp. Stockholm.

VÄF- och handarbetslärarinna som med goda betyg genomgått Handarbetsvänners praktiska och teoretiska värfkurser, Nina von Engeströms, Örebro värfkola, Lundinska slöjdförkursen m. m., önskar plats i skola eller familj. Svar till »Hösten 1906», Mem p. r.

En lifsuppgift

sökes af troende, medelålders fruntimmer, som i 4 års tid varit medhjälparinna vid en hushållsskola för utbildande af tjänarinnor, kunnig i sömnd och i de flesta inomhus förekommande göromål. Svar till »M-R.», Iduns exp.

Plats i god familj

i in- eller utlandet (i svensk familj) å landet eller i stad att vara frun till hjälp eller värda barn, sökes af enkel 24 års flicka, genast eller framdeles. Barnkär, frisk och gladlynt, lifligt intresserad för göromålen i hemmet och kunnig i matlagning. Godt utseende o. uppdrående. Inga pret. bli ansedd som medlem i familjen, men ett aktadt bemötande. Ref. endast från hemmet då plats därutom ej innefattas. Välligt svar till »God 24», Malmö p. r.

PLATS som husföreständarinna eller i familj önskar bättre flicka. Goda betyg och ref. Svar till »Något musiklisk», Sölvesborg.

Ung flicka

önskar till hösten plats som lärarinna i familj på landet. Genomgått 7-klassigt läroverk och sedan under två års tid undervisat 6-7-8-åringar. Bra betyg och rek. Svar tacksam till »19 år», Iduns exp. f. v. b.

UNDERVISNINGSVAN ung flicka, som med goda betyg genomgått 8-klassigt läroverk, önskar till hösten plats att undervisa i vanliga skolämnen, språk och musik. Svar snarast möjligt till »I. E.», Linköping p. r.

Handarbetslärarinna!

Plats sökes som sådan af undervisningsvan person, som genomgått Hulda Lundins kurs och Handarbetsvänners i Stockholm samt en slöjdförkurs på Nääs. Svar till »S. A.», Alingsås p. r.

UNG flicka af god familj önskar plats i bättre familj att gå frun tillhanda i hushållet. Kunnig i alla inom ett hus förekommande göromål. Förut innehafvt platser i Sverige och England. Svar till »Familjemedlem 1906», Marstrand.

EN bättre huslig flicka önskar plats till den 24 oktober, som hushållerska hos respektabel ungherre eller hos någon liten fin familj. Betyg och rek. finnas. Svar till »Stina», Skara p. r.

Ung flicka

önskar plats i bättre familj att gå frun tillhanda med förekommande göromål. Fritt vivre och vänligt bemötande önskas. Svar till »Familjemedlem», Vissefjärda p. r.

UNG, musiklisk prästdotter, som genomgått 8-kl. läroverk och tjänstgjort i termin vid samskola, söker plats till hösten, som lärarinna för yngre barn. Svar till »V. S.», Väsky.

En flicka,

som genomgått 8-klassigt läroverk, önskar till hösten plats såsom lärarinna i familj. Svar till »Barnkär», Annonskontoret, Skeninge.

Bättre flicka

önskar till hösten plats i familj, hälst i Norrland, för att deltaga i hvarjehanda göromål. Svar till »A. E. 21 år», Jönköping p. r.

UNG flicka önskar till hösten komma i treflig familj på landet, hälst å större herrgård, som hjälp och sällskap. På lön fästes intet afseende. Svar till »20 år», Jönköping p. r.

EN enkel och anspråkslös flicka van vid husliga göromål, önskar plats i bättre välgig familj, att deltaga i alla inomhus förekommande sysslor. Kunnig i sömnd och handarbeten. Svar till »Hösten 1906», Edsbyn p. r.

SMÅSKOLELÄRARINNA som genomgått 8-klassigt läroverk samt kurser å Nääs och Handarbetsvänners, önskar plats att läsa med nybörjare eller mera försigkomna. Svar till »Undervisningsvan», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

PLATS sökes af bättre flicka, som nyligen genomgått 5 månaders kurs i hushållsskola. Har äfven förestått större landthushåll, är van vid alla inom ett större hushåll förekommande göromål. Svar till »Poste Restante», Katrineholm.

UNG, bättre flicka, af god familj (ingenjörsfam.) önskar till hösten aflönad plats som hjälpredda och sällskap åt husmodern. Är van att taga i om så fordras. Äfven villig att deltaga i skrifföromål. Svar till »Karin», Sundals-Ryr p. r.

EN frisk och glad dalatös önskar till okt. plats på landet, hälst i Norrland eller Uppland, för att hjälpa till med hvad hälst, som förekommer i ett hushåll. Lönepret. 200 kr. Svar till »G. A. S.», Iduns exp. f. v. b.

POSTMÄSTARE. Ung, anspråkslös flicka, som genomgått 8-kl. läroverk och tagit studentex. i erförd. ämnen, önskar plats i stad eller på landet, där hon mot att lämna undervisning eller deltaga i hushållet kan erhålla fritt vivre och tillfälle att lära postgöromål. Svar till »Postelev», Bollnäs.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 32 (1023)

TORSDAGEN DEN 9 AUGUSTI 1906

19:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN..... > 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN..... > 11:50
IDUNS MODETIDNING..... > 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID:
HVARJE TORSDAG.
ANNONS-PRIS:
25 ÖRE PR MM. FÖRE,
20 ÖRE EFTER TEXTEN.
FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE:
FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2-3. ALLM. 402, RIKS 86 60.
BITRÄDANDE REDAKTÖRER:
J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ:
51 DROTNINGGATAN 51.
REDAKTIONEN KL. 10-4.
EXPEDITIONEN KL. 9-5.
ANNONSKONTORET 9-5.
ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN. REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

Göteborgs Privata Handelsinstitut,
Göteborg, Götabergratan 2, Rikst. 24 40.
Näst statens handelsläroverk Göteborgs mångsidigaste handelsläroverk med i regel 14 speciallärare. Tidsenlig undervisning i Bokföring, Handelsräkning, Stenografi, Maskinskrifning m. m. Valfria ämnen. Infödda lärare för Tyska, Engelska, Franska o. Ryska. Termins- o. årskurser. Inträde hela året om. Höstterminen börjar den 28 Aug. Mycket goda utsikter till framtidsplatser, isynnerhet för språkbildade Damer och Herrar. Begär prospekt. Herrar principaler hela landet rundt torde för erhållande af kontorspersonal vända sig till Institutet.
Föreståndare Benno Rosenbund.

Barnängens Vademecum.

OBS! Bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Grand Palais, Paris 1902, var Vademecum det enda, som erhöill högsta pris, Guldmedalj, i sin egenskap af »antiseptiskt munvatten».

Barnängens Tekniska Fabrik,
H. M. Konungens Hofleverantör.

FÖRNÄMSTA MARGARIN

Arboga Margarinfabriks
högsta märke.

Guldmedalj

tilldelades

vid Allmänna Konst- & Industriutställningen i Norrköping 1906

A.-Bol. Th. Winborg & C:o

— Stockholm —
Kgl Hofleverantör

”för utmärkt god Soja, Ättika, Senap och Såser, samt som uppmuntran för framgångsrik täflan med utlandet”.

Fabrikaten försäljas hos Herrar Speceri- och Viktualiehandlare.

Pension v. Schenck,
Marburg i Hessen.

Nya elever mottagas. Utm. utbildn. i språk, musik m. m. Resällskap i början af sept. Prospekt på begäran.

Sjukhem.
Sjukhem för tuberkulösa öppnas den 15 oktober 1906 å Hofsborg, vdr. Wäxjö. Läkare doktor N. Sjöbring, Wäxjö. Närmare meddelande genom sjuksköterskan Tora Strömsten, adr. Diö

Blomsterlökar
från C. G. Van Tubergen J:or i Haarlem. Årets katalog nu utkommen o. erhålles genom Jean O. Erikson & C:o, Göteborg.

Syltburkar,

med aluminiumlock, porslinskapsel o. gummipackning.

2 lit. 60 öre. 1 lit. 45 öre. 1/2 lit. 35 öre.

CEDERLÖF & GRUNDÉN,
Regeringsgatan 10. Humlegårdsgatan 12. Kommandörsgatan 7.

Zanderska helpensionen

för flickor & egendomen Ström (25 m. väg från Saltsgövs station, nära Södertälje), belägen vid en vik af Östersjön, mellan barrskogsklädda höjder i en för sitt hälsosamma klimat känd naturskön trakt. 8-klassigt läroverk med undervisning i vanliga skolämnen, handarbete, sång och musik. Talöfning i främmande språk för infödda lärarinnor, som bo i skolan. Konfirmationsundervisning meddelas. Höstterminen börjar den 5 sept. 1906. Prospekt sändas och anmälningar af nya elever emottagas af Helena Hallstöm, Ström, Saltsgövs.

Nytt! **Nytt!**

Äggkonserveringsmedlet **LAVA** bör ej saknas i något hushåll. Försäljes i flaskor å 50 öre mot efterkrav eller förut insänd likvid från Granbergsdals Hönsgårdar, adr.: Granbergsdal.
Obs! Nutidens bästa äggkonserveringsmedel. Obs!

Nytt! **Nytt!**

’Säkerhetskaffelocket’

Största nyhet för köket! Hindrar öfverkokning! Passar för alla kaffepannor! Kostar endast 80 öre. Finnes öfverallt. I parti från
Industriol. GOTTF. THORSSIN & Co,
19 A Torsgatan, Stockholm.
Rikstel. 4. Telegr.-adr. Thorssinkomp.

Handöls Täljsten.

— Guldmedalj i Östersund 1905. —

Kaminer i olika storlekar och pris; eldas med ved och vedafall; hygieniska.

Grytor, förträffliga till matlagning och syltning.

Grafvärdar af Täljsten äro praktiska, enär de icke förvittra.

Priskurant på begäran franko.
»Se vår utställning i NORRKÖPING!»
HANDÖLS TÄLJSTENS & VATTENKRAFTS A.-B.,
6 Lästmakareg. 6. strax invid Stureplan.
Rikst. 10180. STOCKHOLM. Allm. 58 53.

Obs! Franska snörlöfssömmarieriet i Stockholm är flyttadt till Normalmorg nr 1, en trappa upp i rymlig och väl belägen lokal. Begär prospekt.

Syskolan

Textilafdelningen Thyra Grafström

börjar åter sin undervisningskurs den 15 Sept. Undervisning meddelas i konstväfning, spets- o. guldbroderi.
Prospekt på begäran.

A.-B. Nordiska Kompaniet,
Stockholm.

Franska Parfymmagasinet
Drottninggatan 21

Största specialaffär för parfym, tvål m. m.
OBS! Utmärkta medel för hyns förskönande.

Köttextraktet

BONIT

i flytande och fast form samt i kapslar

rekommenderas.

BÄST AR
EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN.-FABRIK.

På Världsutställningen i Ljège 1905 tillerkändes
ÖSTLIND & ALMQUIST, Arvika,
Diplômes d'honneur
(Guldmedalj och särskildt hedersdiplom)

för Flyglar, Pianon och Orglar.

Alla firmans utställda instrum. inköptes af k. direktionen för världsutst.

lotteri.
Lager- och Filialexpositioner: Göteborg, Stockholm, Malmö, Kungsg. 15. Vasag. 50. Baltzarsg. 10. Begagn. tagas i byte. Begär priskurant Öfver 12,000 instrum. levererade.

Vid ESPENÄS

mottagas från den 16 Oktober 1906 några unga damer som önska vistas på landet i vacker trakt, härlig luft, nära sjö. Undervisning meddelas i fjäderfäskötsel, väfning, målning, m. m. Utmärkta ridlektioner i ridbus. Vidare underrättelser lämnas af Fru Stina Swartling f. von Hofsten, adr.: Espenäs Lennäs (Örebro län), Referenser: Fredrika Bremer förbundet, 54 Drottninggatan, Stockholm, Doktorinnan L. Nyström, 17 Mästersamuelsgatan Stockholm, Grefvinnan Frances Wachtmeister, Johanneshus,

Tjaders Insektpulver,

bästa medel mot flugor, mygg och ohyra.

Tjaders Fröhandel,
1 Stora Nygatan. 7 Öxtorgsgatan.

Vasa Kindergartan.
Praktisk och teoretisk kurs för unga flickor börjar 20 Sept. Ansökningar torde sändas till
Hilda Trollh.
Uppländsgatan 18, Stockholm.

DEN FRISKASTE och Angenämaste är F. Paulis ELECTA Eau de Cologne

Ser ut så här

Köp intet Siden

utan att först hafva begärt prof på våra garanteradt solida, utmärkt vackra nyheter i svart, hvitt och kulört.
Specialité: **sidentyger till brud-, bal-, sällskaps- och promenadtoiletter** samt till **blusar, foder** m. m. från 50 öre till 15 Kr. metern.
Vi sälja **direkt till privatpersoner** och sända de utvalda sidentygerna **tull- och portofritt** till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern S 4 (Schweiz),
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Mindre behagligt

är att vid vistelse i skog och mark plågas af ömma fötter och myggbett. Hvar och en som försökt fil. doktor P. Håkansson's fabrikat Salubrin såsom behandlingsmedel i dylika fall eller mot andra yttre skador, uraktlåter icke att ständigt hafva det tillhands på sina resor och i sitt hem.

Salubrin tillhandahålles i Parfym-, Speceri- och Färgaffärer. Partilager hos

**Geijer & Co.,
Stockholm.**

TIDSFÖRDRIF

KAPSELGÅTA.

Ett uppmärksamt läsande af orden i följd ger 8x24 namn på dägg- och kryddjur, på fågel och fisk. Just en minneslista i zoologi således. Sök att få reda på dem, och öka själf summan. Ett förbiseende är ju lätt gjort, och nu visar din skarpsinnighet upp det. Ärnar emellertid föra dig för en stund till hufvudstaden. Att den har ett härligt läge samt gamla anor, som gå tillbaka, ja, långt tillbaka i tiden är bekant ju redan från skolan och en känd term i temat därom. Den är för oss en gammal arfveid, fin och dyrbar. Och äger man den minsta resonans för den ton, minnenas språk anger, gå tankarne än till flydda sekel, än till vår tids Stockholm. Är draga hän och försvinna! Bor redan ej nu ett nytt släkte där, sedan jag var en dess medlem! Mellan då och nu har rätt lång tid gått sin kos. Tro nu ej att glömskan har bredt sin slöja öfver minnenas museum fot det. Ännu ses i klar hägkomst utan undantag allt skimra och glittra. Norrström, min gamla vän, till exempel. I kanske ook sett så stämmingsfull han

är, då han i vartid stiger och, undanträngande alla hinder vildt, rastlöst, störtar fram under brohvalfven eller ock andra tider glider fram i stilla majestät, då den vackra taflan af strändernas parker och husrader ligger speglad af hans vågor; reflexen af alla de stora och små skimrande gas- och elektriska lamporna blänka som guldfiskar för en sekund lysande upp vägens skumma stig eller för nästa försvinna i djupet. Och vid broräcket står folk tätt, tätt, ingen kan förklara hvarför — men strömmen lockar. Vi passera dock vidare till alla palats, ej de rysligt moderna blott, där borskungar bo — fin klass för all del — men jag menar i första rummet t. ex. Axel Oxenstjernas, Vallenstenars, Bondes m. fl. gamla riddarborgar. Så ha vi ju slottet. Det lär kanske ej någon annan stad ha maken till. Från slottet gå vi till Storkyrkan, där ha vi Ehrenstrahls målning Yttersta domen i rafflande realism och S:t Görans och draken. Många andra kyrkor peka med sina spiror mot höjden. Gator skimra i ljus, butikfönster pråla med tyger af siden, svansliknande långa boor, strutsfjäderklädda hattar o. s. v. Söder reser sig djärt på trappformiga berg, Östermalm har sprängt sönder sin bergås. På Saltsjöns svala vågor simma Skepps- och Kastellholmarne. Ängslurpar sno kors och tvärs däromkring — »Dufvan», »Falken» och hvad de alla heta, piruetter och svängar som yra af lefnadslust göra de, och önskar man göra en liten sjöresa, stå de till tjänst. Det vore skam eller dumhet att ej gå till Stockholmsbesök »si Skansen» — Sveriges illustrerade kulturhistoria, en pärla äkta fosterländsk. Rakaste vägen dit är »bergsbanan». Man kan inte begripa huru en vildmark, att alldeles nakna bergskrefvor, snår, taggiga, skräpigga, af törne, sälj och aspar, förvandlats så fort till ett verkligt paradisk. Fågelsång, blomsterdoft, natur, berättigar till namnet. Lindar resa härliga kronor, där springa fram örter och blom-

mor i parant skrud, alla svenska arter ökade med sållsynt vackra utländska, talande alla sitt ljufva språk. Alla fjärlar göra där sitt val: ros, syren, korn- och hveteax, lilja röd, lilja hvit, lin, guldregn, ur alla få de hämta honung. Nötter, hjortron, blåbär m. fl. växa där ock. Sång, den vackraste klingar, och visor kvittras dagen lång af fåglar, som där bygga bo. Alla skogens djur ha där fått skjul, faller och ide; ufvar, räfvar, gräf- och marsvin, hare, kor, renar, tjocksvansade får och raggig get — inga saknas. Där dansar fröken hind en lätt galoppad, här sticker en ko hufvudet ut i en glugg — ladugården och dess vackra nöt väcka ock beundran. Apan ter sig löjlig förstas, narrande till skratt. Dufvan är som barn i huset här — fågelsläktet i allmänhet är ju det. En titan bland dem är hafsnörnen, han stackare, är dock en som ej trives, slaf-bunden känner han sig och saknar de blå vidderna. Fasansvärdt lömsk ser varghonan ut, men hennes pigga yngel tumlar efter intagen föda om i i munter lek. Att »mutter» af andra anses elak, ej det minsta berör det dem. De gå sedan till sängs näppappa och mamma kalla, och somna vid deras sida i trygg ro. Dagligen få Skansens »kråk» af besökare bröd — lagar att man köper sådant vid ingången. Vid denna bjudning gäller ej, må tro, rang, utan glupskaste djuren hålla sig först framme. Björnen räcker ifrigt lunden labb och bocken kan ge en otålig buff eller stöt, om han ej får så mycket han vill. »Dammens» ankor — alla andra med för resten, ge till ett skrik af glädje, då dit kastas bröd. Ingen unnar just den andra något, alla komma i sträcksim, passande på narsmula, när de lyckats få en, skynda de att smussa undan den i en vrå, kalasande där i smyg, görande sedan om samma manöver. Till Skansen gånga resande af alla nationer, till denna plats lända gamla och unga vandrande där på dess sandgångar. På sidorna däraf ligga

mjuka mattor af gräs — hoppa på dem får ingen. Vi hälsa i stället på dem alla stugor, illa mot sig själf gjorde man annars. Där finnes alltid någon »mor», »kulla» eller »stintax», som ger besked — gå se'n till Renberget, där den vaksamme snagghårige lapphunden ligger på vakt, eller rusar skällande upp: »Han är väl ej ond?» frågar man lappen som i sin kolt rastar utanför kåtan. På en plats ses ett bisamhälle. I biskötsel ges således äfven kännedom. Artur Hazeius var namnet på den man, af hvilken Skansen blifvit skapad, danad. Att detta kraft orimligt arbete begripa vi nog. Huru mycket, därom ha vi blott en liten »hum». Lagerkrönt hvilar emellertid den gamle doktorn nu i skötet af sin skapelse.

ARITMORER.

8, 4, 1 = tillredes i köket.
6, 4, 5 = maträtt.
1, 2, 4, 5 = metall.
7, 8, 9, 12, 111 = blomma.
9, 3, 10, 1, 7 = förbrukadt.
5, 10, 1, 1, 12 = namn.
6, 3, 7, 2, 2, 10 = redskap.
4, 8, 6, 7 = naturföreteelse.
1, 6, 10, 2, 7 = fågel.
4, 6, 7, 11, 12 = befordrar samfärdsel.
1, 5, 10, 6, 9, 10, 11, 12 = yrkesman.
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; 12 = en modern uppfinng på belysningsområdet.

ORDFÖRVANGLINGS- GÅTA.

Martin ok = Den kristna medeltidens lifsuppfattning i litteratur och konst.
Bara stela = Det renaste, hvitaste slaget af gips eller kalk.
I eget Rom = Läroämne.
Oden musik = Bibliskt mansnamn.
Hem rast hö = En dygd.
In i ro = Satir.
Anna lin är = Uppfostrarinna.
Id i reseda = Kvinnonamn.

Friestedts-Kraftnäring

"MUM"

Svenska praktiserande läkare ha genom intyg och utredningar som ättfolja hvarje burk förklarar »Mum» vara fullt pålitligt för kläna barn, gamla o. svaga personer, för att förtäga i styrka o. välbefinnande o. få motståndskraft mot sjukdom och svaghet. Säljes å kr. 1,75 pr burk hos hrr Apotekare och Handlande. I parti genom apoteken Nordstjernan och Gripen i Stockholm, Enhörningen i Gbg o. Lejonet i Malmö.

A. W. Friestedts Fabriks-Aktiebolag.
Riks La Nyg. 16, Allm.
618. Stockholm. 25 47.

OBS! Mumkex. Mumkarameller. **OBS!**

Begynnelse- och slutbokstäverna utgöra tvänne svenska drottningars dopnamn. H—r C.

PARAGRAM.

Om nedanstående ord, såsom stafvelser betraktade, utbytas mot andra af närsläktad eller motsatt betydelse, så erhålles sju nya ord, hvilkas begynnelse- och slutbokstäver bilda hvar sitt fågelnamn.

Gå—illa.
Regn—harf.
Under—ben.
Snö—sträng.
Upp—vatten—ätel.

Finska.

REBUS.

sökningen
den Ol bart tagna floden.
skreds

Mor Kulla.

Dröj ej att börja använda
A. B. LINGONS, Göteborg,
SYLT & SAFT.
Högsta kvalitet Billigaste pris. Finnes i hvarje Speceriaffär.
Patent. Hafregryn.
Gyllenhammars
Känner ni trötthet, åt GYLLENHAMMARS pat. Hafregryn och Hafremjöl — tröttheten försvinner. Gyllenhammars Barnkraftmjöl: Endast det bästa är godt nog för barnen.

Pärmar
till
IDUN 1905
och föregående år
tillhandahållas till följande priser:
Iduns pärmar, röda med guldröck ... 1: 50
Do: röda, bronstryck 1903..... 1: —
Iduns Romanbibliotek, röda eller gröna 0: 50
Iduns Hjälpreda, röda eller gröna..... 0: 50
Kunna erhållas i närmaste bokhandel eller direkt från Iduns Expedition, om rekvisition och likvid i postanvisning insändes.

SE Norsk Storsill.
extra fin,
säljes å kr. 5.75 pr fjerding, per efterkrärf.
Forsells Viktualiaffär, Göteborg.

ETT eller två bättre, ordentliga (ej medellösa eller sjukliga) fruntimmer, som äro villiga att under ägarens fränvaro hafva tillsyn öfver en villa i Jämtland få fri möblerad bostad och vedbränd året rundt om de vända sig med åberopande af ref. till Turistföreningens ombud, Gust. Ekström, Bomsund.

OBS! Endast mycket respektabla och ordentliga fruntimmer göre sig besvär.

Prenumerera på Idun.

GUBBENS
TVÄTTPULVER
är fritt från klor och andra frätande ämnen. Användes med fördel såväl till storbyk som småtvätt; rena, hvita, friskt luktande kläder erhållas.
Pris 25 öre pr paket.

Holst & Co Tekn. Fabrik, Stockholm.
Göteborgs Handelskola.

Göteborgs och Västra Sveriges förnämsta och mest anlitade
Skrif-, Språk- och Handelsinstitut,
Erik Dahlbergsgatan 2, midt emot K. F. U. M., Göteborg.

Års- och terminskurser gifvas.
Höstterminen börjar den 7 Sept. Grundlig, fullständig och praktisk undervisning i dubbel italienskt bokhålleri, handelsräkning, vätskrifning, stenografi, maskinskrifning och lefvande språk.

Institutet förfogar öfver framstående lärarekrafter; för språk äfven utlänningar.
Vid läroanstalten emottagas såväl kvinnliga som manliga elever af hvarje samhällsställning och utan afseende på ålder.

Skolan är alltid behjälplig att anskaffa platser åt sina elever.
Bref besvaras per omgående och prospect sändas kostnadsfritt på begäran.
Göteborg i juli 1906.

KARL O. LINDBERG,
skolans föreståndare.
Tel. 31 61.

Kautschukstämplar
köpas fördelaktigast hos **John Fröberg, Finspong!** Blif agent! Insänd annonsen, erhållas gratis, ej franko, Profstämpel och illustr. priskurant.

Med anledning af resa uthyres väl möblerad, solig våning å Östermalm om 4 rum och kök mycket billigt. Vidare å Tjåders byrå samt rikst. 66 55 mellan 9—12.

Kurs i Klädsömnad.
Lotten Dahlström.

Storkyrkobrinken 6, Allm. Tel. Storkyrkan 206.
Ref.: Fröken Hula Lundin samt Fredrika Bremer Förbundet.
Prospekt på begäran.

Rätter för barnkammaren.
Ingenting öfverträffar de enkla rätter, som så ofantligt snabbt tillagas af

Mondamin

och kokad frukt. Kokad frukt är hälsosammare för barn än frisk och en Mondamin-mjölkräm är ett idealiskt tillägg därtill.

Ensamtillverkare:

Brown & Polson,
Paisley, Skottland.

DAMER af god borgerlig till och med högsta samhällsställning kunna utan någon slags agentur eller försäljning, endast konversationsvis, förtjäna intill ett par hundra kronor från nu till jul. Närmare sedan fullständig adress uppgifvits till "I. E. A.", Annonbyrå, Ystad.

Hårhorttagaren.

Befriar genast från missprydande hår eller skägg.
Pris kr. 2.50 + porto pr ask.

Tekniska General-Depöten,
Riddaregatan 15, Stockholm.

Lätt och angenäm biförtjänst. Personer med vidsträckt bekantskapskrets, som mot mycket hög provision vill åtaga sig försäljningen till privat hem af Te från en af Ceylons förnämsta plantager, hänvände sig skriftligen till Emil Brosig, 43 A Karlbergsvägen, Stockholm.

Hvarför använda Såpa och dåliga tvättvälar, som fördärva både händer och tvätt? Använd **SUNLIGHT TVÅL**, den skadar ej de finaste tyger eller arbeten, samt angriper ej heller den ömtåligaste hud. Följ bruksanvisningen!

SUNLIGHT Tvål

Stockholms Husmodersskola.
Artillerigatan 8 I, Sthlm. Prospekt på begäran.

Kristinehamns Praktiska Skola,

Sveriges största och mest mångsidiga praktiska läroanstalt, börjar i höst sitt 29:e läsår och omfattar följande *packafdelningar*: Allmänna afdelningen, Handelsafdelningen, Rit- och Byggnadsafdelningen, Högre Byggnadsafdelningen, Förberedande afdelningen, för inträde i statens landbruksinstitut, bergsskolan och tekniskt läroverk, Juridiska Seminariet (det enda i Sverige), Landbruksafdelningen, Kontrollassistentkurs, Slöjdfdelningen, för kvinnor. Hushållsafdelningen samt Stenografi och Maskinskrifning. Lärare, synnerligen välrenommerade för undervisningskicklighet. Den för hvarje afdelning själfständiga undervisningen i och för de samma utmärkande ämnen samt verklig valfrihet mellan de olika ämnena gifva vår skola företräde framför andra. Öfver 5,000 elever hafva hittills bevisat vår skola. Hufvudkurserna börja 1 sept, 1 okt, 1 nov, och 9 jan. Program och upplysningar mot dubbel porto. Bref rörande skolan adresseras endast till *Praktiska skolan, Kristinehamn*. Rikstelefon. OBS! Ny tidsenlig lokal med härligt läge.

Carl Pehrson.

Hushållsskolan för bildade flickor i Pensionat Villa Hult å Vinterkurorten Kneippbaden (nära Norrköping) börjar ny kurs 15 sept. Grundlig undervisning. Angenämt hemlif, tillfälle till förströelser, ridt, sport etc. etc. 100 kr. i månaden. Begär prospect. Inackorderingar emottagas äfven och för längre tid till nedsatt pris. Rikst. Norrköp. 758. Adr.: Villa Hult Kneippbaden.

SPRINGAREGÅTA.

åt	gamman	is	ila	och	uti	ned	så
ett	skodda	stora	därpå	täcke	ligger	stränder	sommarrens
lek	bjuder	med	små	solen	glans	täck	blom-
stål-	men	plan	bär	han	prydda	med	och
han	en	som	och	glädje	mot	krans	blåa
han	ej	en	då	vintern	däri	klar	skog
ju	är	om	ock	sin	ler	en	öga
som	segel	spegel	ser	han	bild	len	som

Ovanstående ord ordnas efter hästens gång på schackbrädet till åtta versrader. L. B.

LÄNKGÅTA.

Ur huvudordet uttages — utan att bokstäfverna omkastas — efter hvart annat flere smådord, som alla mer och mindre gripa in i hvarandra och här nedan betecknas såsom vårt första, vårt andra m. m.

Vårt första vara kan af många slag, Från det antika till det mest vulgära, Men formadt så, att man i det får tag, Om man bekvämt det lyfta vill och bära.

Vårt andra mången ur vårt första får, Ibland af vin, ibland af andra drycker,

Vårt tredje giktpatient i förväg spår, När det af smärta i hans lemmar rycker. Vårt fjärde, uti kök och skafferi, Man hafva bör i exemplar, häst flera. Vårt femte kan man hälla däruti, När man vid bordets rund det vill servera, Vårt sjätte är en ganska läcker fisk, Af hvilken man dock sparsamt brukar njuta, Ty äter man för mycket, är det risk, Att det med magkatarr till sist kan sluta. Vårt hela är som garnityr rätt nätt, Men nyttjas också ensam såsom rätt. Sibylla.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 31.
GEOGRAFISKA UPPGIFTEN: Bristol—Reading: Blackwater, Riesengebirge, Imola, Saalfeld, Termini, Opepel, Linköping.

IFYLLNINGSUPPGIFTEN: Arbetet skämmer ingen: 1) gam, 2) örn, 3) Abo, 4) ren, 5) ett, 6) get, 7) sto, 8) ask, 9) eko, 10) Näs, Ems, 12) amt, 13) Per, 14) bro, 15) sik, 16) Ina, 17) agn, 18) sej, 19) Inn.

ANAGRAMMET: Tårtor, rättor.
LOGOGRYFEN: Peterson: sten, sot, Person, Erson, prest, pest, torp, ort, port, ren, son, por, ton, tron, tes, nos, post, Eros, ros, ost, spont, pors, trens, Ester.

CHARADEN: Grafvård.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsare äger att i denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift till »Till Iduns läkare». Expeditris. Om den är af nervös art, som väl är troligast, är en längre tids hvila helt säkert nödvändig. H. B. Vänd er till specialist.

Orolig dotter. I de flesta fall obotligt. Någon regime kunna vi naturligtvis ej föreskrifva, emedan denna är olika i olika fall allt efter sjukdomens beskaffenhet. Margareta 21 år. Det är naturligtvis omöjligt att yttra sig om detta utan undersökning, som för öfrigt näpelliga torde kunna göras af någon annan än skicklig örnläkare. Tacksam. Ni menar tydligen professor Widmark.

Sommarlidande. Se svar till Brita 2) i nr 5. Några »verkligt verksamma» medel finnes ej. Olycklig. Se svar till Olycklig i nr 6. I detta fall är det ju tydligt att orsaken är att söka hos edra dåliga tänder. Sylva. 1) Så obetydligt som detta att döma af beskrifningen tyckes vara, är det otarligt och torde knappast behöfva någon behandling, möjligen vanlig binda. 2) Se svar till Vetgirig. 4) i nr 4. Kostnaden bör ej blifva betydande. Skånska. Det förefaller, som om orsaken vore att söka i eder kroniska svaltkatarr, och det torde vara denna, och ej er mage, som bör behandlas. Bäst vore väl, om ni hade tillfälle att rådfråga läkare, som speciellt behandlar dylika åkommor. D:r — d.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA: Labeck. Inte sämre än mycket an-

AKTIEBOLAGET

STOCKHOLMS DISKONTOBANK

uthyr **brand- o. dyrkfria förvaringsfack** för år eller kortare tid i olika storlekar från 15 kr. för år.

nat — men dess värre, icke bättre håller! Användes ej. H. S. Den lilla uppsatsen om »Blommornas färger» röjer en stark eftersmak af kriboken, där den för öfrigt nog så väl har kunnat förtjäna sitt approbat. Iduns betygssättning måste dock följa strängare lagar och resultera tyvärr i ett »underkänd». G. Reimers gjorde en kapital kulterbytta från »Balkongen» ned i djupet. Lillamor. »Lifsgåtan» löses nog icke med så enkla verser. Hervar Hake, Konny Zickini och Ch. F. L.—stedt, »Drömmar» gå som strömmar — till Iduns papperskorg. P. af D. Rätt vackert och — rätt konstladt. Tack, användes ej.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»18 år», Hjo. 2:45 pr gång. Lkvid i postanvisning. »A x. F.» 2:80 pr gång. »19 år», Kristinehamn. Annonser kostar 2:20 pr gång. Rest. torde ins. »Fam. lje medlem, Askersund. 2:60 pr gång.

Sundsvalls Enskilda Bank
 2 Fredsgatan 2.
 Sparkasseränta — 4 proc.
 Uthyr Kassafack, årshyra från 15 kr.

EN ung flicka önskar plats i familj på landet, i närheten af Stockholm, som hjälp åt husmoder. Är villig och van att deltaga i inomhus förefallande göromål. Svar emotes tacksamt till »20», Karlskrona p. r.

Bättre flicka
 söker plats till oktober som husföreståndarinna, hos bättre ungherre. Är kunnig i matlagning samt alla inom ett hem förekommande göromål. Svar märkt »Dagmar», Långbanshyttan p. r. PLATS att förestå ett hem, eller som hjälp åt husmoder, sökes af 26-årig enkel, bättre flicka. Kunnig i matlagning och för öfrigt van vid ett hems skötsel. Rek. finnes. Svar till »Pålitlig, Ringgatan 12, Örebro.

Ung, res- och språkvan
 lärarinna önskar plats i familj eller hos ensam dam under vistelse i utlandet. Svar märkt »25 år», Iduns exp. UNG, anspråkslös flicka, som genomgått ettårig kurs vid Bröderna Pahlmans Handelsskolor, önskar plats på kontor. Svar emotes tacksamt till »17 år», Almqvist.

Ung dansk officersdotter, som genomgått det Kgl. Danske Mikonservatorium, önskar att som sällskap komma i en god familj i Stockholm. Svar till »E. T.», Iduns exp., Stockholm.

SOM kammarjungfru eller barnfröken önskar bättre flicka plats nu eller till hösten, är kunnig i klädsömnad och finare handarbeten, samt har ett års vana i damfrisering. Svar emotes tacksamt till »21 år», Kärrgruvnan p. r. UNG flicka söker till hösten plats hos landtmätare eller som lärarinna för mindre barn. Har innehaft anställning som lärarinna och som ritbiträde. — Ej musikalisk. — Svar till »», Iduns exp.

KV. GYMNASIUM med flerårig praktik, önskar anställning till september månad. Svar »Van Gymnasiet», Iduns exp. f. v. b. PLATS som lärarinna i skola eller familj, häst för nybörjare, önskas till hösten af ung flicka, (ej musikkunig), som genomgått 8-klässigt läroverk och seminariekurs. Svar till »M. T.», Västerвик p. r.

17-ÅRIG flicka, från godt hem, söker plats i bättre, snäll och treflig familj, för att lära och deltaga i alla förekommande göromål. Någon lön önskvärd. Svar ubedes till »Familjemedlem, E—», Västerås p. r.

21-ÅRIG flicka önskar plats att vara husmodern behjälplig vid ett hems skötande. Är kunnig i enklare matlagning äfvensom uti andra inom ett hushåll förefallande göromål samt är i besittning af ett gladt och stilla väsende. Svar till »W. S.», Salagatan 21, Uppsala.

Ung flicka, som genomgått 8-kl. läroverk o. praktisk hushållsskola, önskar plats att läsa med mindre barn eller ock på kontor. Svar snarast till »18-årig», Sundsvall p. r.

UNG flicka önskar plats i godt hem, som husmoders hjälp och sällskap. Är villig biträda med skrifgöromål om så fördras. Svar till »Ung flicka», Uddevalla p. r.

Husföreståndarinneplats
 sökes till hösten, i stad eller på landet, af duglig, medelålders hushållerska. Fina betyg från dylika platser kunna företas. Har innehaft senaste platsen i nio år. Svar emotes tacksamt till »S. G. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

18-årig flicka, som genomgått 8-klässigt läroverk, ej kunnig i musik, önskar till hösten plats som lärarinna i familj. Svar med löneuppgifter m. m. till »Intresserad», Annonskontoret, Skeninge.

32-ÅRIG prästdotter, musikalisk och hemma i hvarjehanda husliga göromål, villig att läsa med minderåriga barn, önskar plats till hösten, häst på landet. Små pretentioner men ett vänligt bemötande önskas. Svar till »E. H.», Clementstorget 10, Lund.

EXAM. sjuksköterska önskar privatvård. Aflön. 25 kr. pr månad. Svar märkt »Sjukvård», Iduns exp. f. v. b. ETT bättre fruntimmer, med mångårig vana att sköta hushåll och som under flera år varit husföreståndarinna i finare hem, önskar från 1 november eller möjligen tidigare liknade plats i treflig hem. Finaste referenser om duglighet förefinnas. Svar märkt »Spar-sam 06», Iduns exp.

Lärarinna
 van att undervisa i såväl familj som skola och att läsa in gossar, önskar plats. Ej musik. Svar märkt »E. A.», Bor p. r.

Ärade husmodrar.
 En ung flicka från landet med fallenhet för det husliga, önskar plats i bättre familj för att därigenom vinna kunskap i matlagning och andra i ett hem förekommande göromål. Om så önskas, är sökanden villig betala inackordering. Svar emotes tacksamt, häst före den 1 inst. sept. under adr. »A. K.», Bjästa.

UNG flicka, som genomgått 8-klässigt läroverk, önskar plats i god familj att vara husmoders hjälpreda äfvenså att undervisa mindre barn i vanliga skolämnen och första grunderna i musik. Svar till »18 år», Falun p. r. HUSFÖRESTÅNDARINNA söker plats till hösten. Fullt komp. att sköta ett hem. Skicklig i matl. m. m. Goda bet. och rek. från långvarig plats. Svar till »Huslig», Uddevalla p. r.

EN huslig, bättre flicka, önskar plats i en bättre familj, där ungdom finnes, (häst på en större egendom), för att gå frun tillhanda, och att deltaga i hvarjehanda inomhus förekommande göromål. Svar till »Hemtrefnad H. A.», Iduns exp.

Småskollärarinna
 önskar plats. Adr. »Medelåldrig», Iduns exp.

1 å 2 skol flickor få god inackordering från 1 sept. hos lärarinna i Stockholm & Kungsholmen. Pris 60 kr. Svar märkt »God vård», Iduns exp.

I en hälsosam och vacker trakt i södra Småland, nära sjö och järnvägsstation, kan inackordering fås i ett godt hem från den 1 september. Engelska talas. Pris pr månad 70 kr. Svar till »E. M.», Tingsryd p. r.

SKOLUNGDOM, gossar eller flickor får god inackordering. Vidare underrättelse Tegnérgat. 9, 1 tr. ö. g.

DEN som kan skaffa äldre sjuklig trostjänarinnas inackordering i enkelt godt hem, häst i stad ej för långt från Stockholm, torde mot godtgörelse hänvända sig till »H. L.», Mariefred p. r.

Alingsås.
 Inackordering samt öfning i främmande språk. Adr. Fru M. Hüttling, Souvenir, Alingsås.

Jämtland. Hälland.
 Hedmans Pensionat. Vackert beläget 5 minuters väg från Hällands post- och anhaltstation. God och billig inackordering. Stärkande fjällluft. Rikstelefon. Vidare meddear Fru Karin Hedman-Hellström.

INACKORDERING. I ett godt men stilla hem på landet kan en ung flicka af god familj få lära hushåll, handarbete och allt hvad till ett väl ordnat hem hörer. Svar under adress »35», Hamnehög p. r.

ENGLAND. Hem med angenämt sällskap för unga flickor. Godt tillfälle till undervisning. Address Miss Allnut, New College, Southampton. Ref: Fröken Elisabeth Carlson, 32 Sturegatan, Stockholm. Ressällskap början af sept.

France. Blois s/Loire. 2 h. Paris.
 Pur accent français. — Institution de Demeiselles. — Bel Etablissement. — Éducation soignée. — Cours faits par Professeurs de l'Université. — Examens — Vie de famille. — Réf. — Prix modérés. Dr. M^l. Piquot, Officier d'Académie.

Engelska.
 En svensk dam rekommenderar ett godt hem för damer, som önska lära engelska språket. Svar till »Engelsk familj», Handelstidningens annonskontor, Göteborg.

Bröstsjuka.
 Tolarps pensionat rekommenderas. Högt beläget å småländska höglandet. Begär prospekt. Postadr.: Tenhult.

Siden
 i alla prislägen; franko och tullfritt till hemmet.
 Prover omgående.
Sidenfabrik. HENNEBERG, ZÜRICH (K. o. K. Hoflev.)

Tag hvilken Stockholmstidning som häst, jemför den med **Svenska Dagbladet** och välj sedan den bästa!

Ludvika Furuhäll 1 kl. Pensionat. 5 timm. resa fr. Stockh. Öppet året om. Emott. inack. på längre & kortare tid. Moderat pris. Riktst. 74.

»God inackordering.»
 e-hålles för tvne flickor. Svar till »I. G.», Iduns exp.

ETT utmärkt hem för ett å två barn af god familj kan beredas från 1:a september hos en ung prästfamilj, boende invid haf och skog i ovanligt frisk och härlig trakt, sund, vållagd, rikligt tilltagen mat; inga inackorderingar emottagas. Pris med undervisning 75 kr., utan 50 kr. pr månad. Korrespondens med »O. N:r 6», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

En eller två damer
 kunna erhålla billig inackordering på längre eller kortare tid i högt belägen vacker trakt i Västergötland. Svar till »Cito», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Prenumerera på Idun

Ärade fruor!
 Verkligt helfet, lagrad ost af egen tillverkning, 4 till 10 kgs vikt säljes å 1,45 pr kg, mot efterkrif från Kyrkängens Mejeri. Elgarås.

EN god tvättmaskin är en stor lättnad för hvarje husmoder. Tvättmaskinen »Favorit» är en ekonomiparat utan like, som efter endast en veckas användande inbesparar sitt pris. Finnes i hvarje välorsort. Järnhandel & Bosättningsmagasin samt hos Generalagenten A.-B. Julius Slöör, Stockholm.

Hushållsskola
 öppnas den 1 September på det naturskönt belägna Solvik i Vermland nära stad och järnvägsstation. Undervisning i ett hems skötande, matlagning, bakning, slakt, saft- och syltning, konstväfnad, handarbeten m. m. Pris 85 kr. per månad. Prospekt och ref genom Fru Signe Westerdal, Alsters station.

Praktisk Nyhet!
 Med »Diamant-Brynstenen» kan Ni själf på några ögonblick slipa Edra kött-, bröd- och köttkvarnsknivar. Pris 1 kr., fraktfritt mot postförskott. Henrik Sjöström, Dalum.

Fräkenpomada
 är det enda absolut säkra medel att snabbt och utan obehag borttaga fräknar, lefverfäcker och solbränna samt göra den fulaste hy hvit och vacker.

Ofelbar verkan garanteras.
 Fräkenpomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar. Många intyg och tacksambetsbref från hela Skandinavien. Pris 3 kr. pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkrif. Tekniska General-Depotén Stockholm, 15 Riddaregatan 15.

F. W. Campanius
 43 Vesterlånggatan 43
 Rikhaltigaste sortiment i Klädnings-tyger! Välsorterad Damkonfektion i tr. Förstklassig atelier. Skicklig diraktör. Skicklig Damskräddare för Tailor Mades. Solida, moderna varor! Moderata priser!

D:r Kleens

(ett-åriga) kurs för damer i
Massage och Sjukgymnastik
börjar måndagen den 1 okt. kl. 11 f. m.
No 15 Klara södra Kyrkogata, 2 tr. upp.
OBS! Prospekt begäres helst under
adress Saltsjöbaden.

Tandläk. Elias Widfond,

25 Regeringsgatan 25,
insätter artificiella tänder. Plomb. med guld,
amalgam o. emalj. A. t. 10267. Moderata priser.

Den djupa och varaktiga glansen på
koppar och mässing erhålles
endast då man vid putsning använder

finnes i 10- o. 26-öres askar, i 1/4 o. 1/2
kg. burkar.

Holst & C:o Tekn. Fabrik,
STOCKHOLM.

Flytande, genast drickbar.
2teskedar till en kopp hett vatten.

Banyuls Trilles.

Ett apptitiggivande, magstärkande vin,
ätsedt för konvalescenter och svaga
personer i allmänhet. Rekommenderat
af många hrr läkare.

Pris pr butelj kr. 3.50 hos
HÖGSTEDT & Co,
Stockholm, 32 Regeringsgatan.

Tidaholms Fantasmöbler

rikhalt. urval i fornn. stil. Fullst. rums-
möblemang utföras i alla olika
variationer efter order. Mod.
mönster. Begär prisuppgifter från
Tidaholms Bruks Aktiebolag, *Tida-
holm*. Försäljningsmagasin, *Be-
ridarebang. 27, Birger Jarlsg. 1,*
Stockholm.

Sandaler!

P. Gust. Petterssons, Drottninggat. 52
Stockholm, Sandaler, äro de bästa i
handeln förekommande såväl till form
som kvalitet. Anvisning för måtttag-
ning: Ställ foten på ett papper och rita
med en penna omkring densamma och
insänd denna ritning, så kan passande
storlek utprovvas. Pris: Herr 7 kr. paret
Dam 6 kr. paret. Barn från 3 till 5.50.

Schweizerbroderier.

Hvita broderade Remsor, Väf-
nader, Spetsar m. m. Absolut
största urval, billigaste priser.
Rikt profsortiment till lands-
orten.

Broderläffären,
24 Kommandörsgatan, 1 tr.
(Hörnet af Sibyllegatan).

Handväfda Linneväfnader.

Duktyger, handdukar, lakanslärf-t,
näsdukar m. m., köpas bäst och billi-
gast från Kungsäters Linneväfveri,
Kungsäter. Katalog och prover gratis
och franko.

Wirserums Ekmöbler

Stockholm, Birgerjarlsgatan 22.
Göteborg, Victoriagatan 5.
Eller direkt från
EKELEUNDS SNICKERIFABRIKS A.-B.,
WIRSERUM.

Rudholms Kakelfabrik Norrköping.

Enkla och dekorativa kakel-
ugnar i modern smakriktning.
Ill. priskurant på begäran.

Leverantörer till H. Majestät Konungen af England.

LEA & PERRINS' SÅS

är den ursprungliga och äkta Worcester-shire och är tillagad efter originalreceptet. Rekvirera och yrka på att endast få LEA & PERRINS' Sas, den är oöfverträfflig till fisk, kött, vildt, saser eller soppor.

Varnas för dåliga efterapningar.

Säljes en gros hos fabrikanterna Worcester; Grosse & Blackwell, Limited, London, samt hos öfriga exphorus.

Torrmjolk

från **Martin Ekenbergs A.-B.**,
Birger Jarlsgatan 93, Stockholm.
Rikstel. 68 93. Allm. Tel. 68 42.

Torrmjolk:
är verklig mjölk i torr form utan några tillsatser, innehåller skummjölakens alla värdefulla beståndsdelar. Vid mjölkens intorkning borttages endast vattnet.

Torrmjolk:
håller sig oförändrad, då densamma förvaras å torr, fuktfri plats. Begär bruksanvisning. Finnes hos alla välförsedda speci-handlande.

T V Ä T T A OCH FÄRGA

edra Klädnigar, Kostymer, Gar diner, Täckan, Mattor m. m. och
LUNDBY
Skönfärgeri o. Kemiska Tvätt,
Göteborg.

Af intyg bedja vi endast få
meddela följande:
Jag har flera gånger begagnat
mig af Lundby Kemiska tvätt för
rengöring af balkklädnigar, ply-
mer m. m., och har det sätt,
hvarpå arbetet utförts, alltid varit
till min stora belåtenhet.

M. Siöcrona,
Hoffröken hos H. K. H. Härtiginan
af Västergötland.

Våra Tennis-Rackets och Bollar äro
välkända sedan 15 år. Priskurant
gratis. Fraktfritt.
Bröderna Lindstrand, Göteborg.

English lady will give lessons daily
in exchange for home - no salary.
- Good ref. Address No. 10, Iduns exp.

Meddelande till den svage.

Ni misstyder verkligheten om Ni inbillar Eder att Ni icke kan återställas, emedan alla metoder Ni försökt hafva varit gagnlösa. Felet torde hafva varit, att inre läkemedel verkligen aldrig varit ämnade för åkomor sådana som Edra och för det andra att Ni förbisett att upptäcka detta innan Ni tillsatte Edra mynt. Ett försvagadt organ, ett svagt system och en svag konstitution, allt beror på ett tillstånd som torde hafva åstadkommits genom en eller åtskilliga dussin olika orsaker. Dessa hafva inverkat på Edra nerver, uttömt Eder vitalitet, försvagat Edra väfnader, stagnerat cirkulationen, och innan Ni förnyar vitaliteten genom att återställa nytt lifselement till nerverna, förblir systemet försvagadt. Nervernas lif är elektricitet och elektricitet bör för återställandet användas. Bär

"Ajax" Torr-Cell

och återvinn hälsan. Den behöfver ingen laddning och är alltid färdig för användning. Om Ni har ett åttiksbälte vilja vi gifva Eder en rabatt därför vid utbyte Tusentals personer prisa detta batteri och vi kunna sända många namn å personer, till hvilka Ni kan vända Eder för att få bevisning hvad det åstadkommit.

Sänd in denna kupong och vi skola gratis och franko öfverskicka vår utmärkte bok, som skall ingifva Eder mod att hjälpa Eder själf. Den är fylld af fakta, som kommer en man att åstunda vara en man, och den berättar om många, som voro lika illa därän som Ni, men hvilka nu äro starka och vid god vigör. Förskaffa Eder boken genast eller gör oss ett besök.

SVENSKA ELEKTRISKA INSTITUTET,
(Afdelning 15) Regeringsgatan 9. Stockholm.
Var god sänd mig Eder fria bok: »En frisk själ o. en frisk kropp».
Namn:
Adress:

ÄRADE HUSMÖDRAR!

Tidpunkten för landets nya skörd af lingonbäret är nu snart inne, och som allt loftar, att det skall blifva en riklig tillgång af detta för vårt land så välsignelserika bär hoppas vi, att denna saison än mer kunna möta den stegradе efterfrågan å vårt fabrikat.

Aktiebolaget Lingon i Göteborg är den första svenska firma, som tillvaratagit denna vår oerhörda rikedom och förädlad den i form af delikat sylt, saft och kompost.

Vi hafva upptagit den svenska husmoderns sätt att sylta och hafva erhållit loford för vår vara och nu gäller det endast priset.

Att det blir dyrt att köpa en liten glasburk om ett halft eller ett helt kilo, medgifva vi gärna, då glaset nästan kostar mer än sylten, men denna vår tanke var endast uppkommen för att tillfredsställa dagens behof under de tider, då lagret för året är slut, och har denna idé varit så gouterad, att vi ej kunnat fylla behofvet.

Genom vårt nya system att förpacka sylten på större, fina propra kärll allt efter Eder behof, blir vår vara billigare än hvad hemmet gärna kan förnä, då allt arbete, vedbrand och tidsyllan tages med i beräkning. Därföre kunna vi lugnt försäkra vår husmoder att hos oss blir det billigast att förse behofvet och detta är en sak, som ligger henne om hjärtat.

Vårt företag hafva vi grundat i den tanken, att Sveriges rikedom på lingon skulle blifva uppmärksammad och blifva en källa till fördel för alla och för landet i sin helhet, men detta kan endast ske genom våra husmodrar. Eder sak alltså!

Husmoderns själfkänsla att vilja gagna sitt hem med att sjelf sylta sitt behof är en urgammal stolthet, som är väcker, men då hon ej kan sylta mer än hvad som kan beräknas till familjens behof, skulle fortfarande en stor inkomst för mången fattig förgå, om bäret ej rationellt kunde tillvaratas, och vi kunde få räknna henne som understödjande vårt företag.

Svenska husmodrar! Förener Eder därför att redan denna saison pröfva, hvad vi utlofva och anmoda Eder handlande att uppgifva priset för ett kärll af 10 till 100 kilo.

Allt loftar att gifva en riklig skörd, men ännu veta vi intet. Så snart frukten är färdig och salubjuden, kunna vi delgifva priset för fin, syltad vara. Beräkna därvid att om det köpes 50 liter bär, däraf erhålles cirka 20 kilo kokad sylt.

Redan nu äro större partier än något föregående år betingade, hvilket visar, att vi mer och mer tillvinna oss förtroende af våra husmodrar. Uppmuntra oss ytterligare!

Aktiebolaget Lingon har ökat sitt fabrikat med mångahanda slag af sylter och safter och meddelas tillmötesgående upplysningar genom

**Ensamförsäljarne för Sverige
Aktiebolaget Svensk Export.**
Stockholm 15.
Rikstel. 36 19. Allm. Tel. 44 79.

Högaktningfullt
Aktiebolaget Lingon,
Göteborg.

**Aktiebolaget
Göteborgs Bank**

f. d. Göteborgs Enskilda Bank.
12 Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc.

**Aktiebolaget
Stockholms Diskontobanks
Notariatafdelning,
Regeringsgatan 8,**

ombesörjer köp och försäljning af *aktier, obligationer* och *andra värdepapper*, upprättar och granskar alla slag af *rättsliga handlingar*, verkställer boutredningar. emottager *öppna* och *slutna deposita*, uthyr *förvaringsfack* från 15 kr. för år.

Prenumerera på Barngarderoben.

Prenumerera på Idun.

Joko! Hvad skall jag använda till min stortvätt?

Chromol såpan är bäst!

Chromolsåpan tillverkas endast vid A. P. Sjobergs Fabriker, Malmö.